

Arrest

nr. 314 006 van 6 oktober 2024
in de zaak RvV X / VIII

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat L. LAHAYE
Amazonestraat 37
1060 BRUSSEL

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie.

DE DE VOORZITTER VAN DE VIIIE KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Eritrese nationaliteit te zijn, op 30 september 2024 heeft ingediend om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris van 3 september 2024 tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 26 quater), betekend op 24 september 2024.

Gezien titel I *bis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gelet op artikel 39/82 van de voormelde wet van 15 december 1980.

Gelet op titel II, hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 30 september 2024, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 3 oktober 2024.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. EKKA.

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. KIWAKANA, die loco advocaat L. LAHAYE verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat T. BRICOUT, die loco advocaten T. BRICOUT en C. DECORDIER verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

Verzoeker diende op 1 augustus 2024 een verzoek om internationale bescherming (VIB) in in België.

Vingerafdrukkenonderzoek toonde aan dat zijn vingerafdrukken in Zwitserland op 17 juli 2023 werden genomen vanwege het indienen van een VIB.

Op 13 augustus 2024 stemden de Zwitserse autoriteiten in met verzoekers terugname conform artikel 18(1) b van de Dublin III-Verordening.

Op 3 september 2024 trof de gemachtigde van de staatssecretaris een beslissing tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 26quater).

Dit is de thans bestreden akte. Ze luidt als volgt:

"In uitvoering van artikel 51/5, § 4, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de heer / mevrouw⁽¹⁾, die verklaart te heten⁽¹⁾:

naam: T. voornaam: A.Z. geboortedatum: [...] geboorteplaats: [...] nationaliteit: Eritrea die een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, het verblijf in het Rijk geweigerd.

REDEN VAN DE BESLISSING :

België is niet verantwoordelijk voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming dat aan Zwitserland ⁽²⁾ toekomt, met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van artikel 18(1)d van de Verordening van het Europees Parlement en de Raad (EU) nr. 604/2013 van 26 juni 2013.

Toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 18(1)d van Verordening (EU) 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013.

De heer T., A. Z., verder de betrokkene, die staatsburger van Eritrea verklaart te zijn, diende op 01.08.2024 een verzoek om internationale bescherming in. Hij legde daarbij geen identiteits- of reisdocumenten neer. Hij verklaarde eerdere verzoeken ingediend te hebben in Zwitserland, Frankrijk en Luxemburg.

Zijn vingerafdrukken werden diezelfde dag genomen en vergeleken met de vingerafdrukken die krachtens artikelen 9 en 14 van Verordening 603/2013 zijn opgeslagen in de databank van Eurodac. Dit leidde tot een treffer die aantoonde dat de vingerafdrukken van de betrokkene werden genomen vanwege het indienen van verzoeken om internationale bescherming in Luxemburg op 12.10.2018, in Frankrijk op 20.12.2018 en in Zwitserland op 17.07.2023.

Betrokkene werd door Dienst Vreemdelingenzaken gehoord op 08.08.2024 en verklaarde ongehuwd te zijn en geen kinderen te hebben. Betrokkene verklaarde verder geen familieleden in België te hebben. Hij heeft een oom langs vaderskant B., M.T., ongeveer 30 jaar oud, erkend vluchteling die in Luzern in Zwitserland woont.

Betrokkene verklaarde tijdens zijn gehoor Eritrea verlaten te hebben in november 2011 en naar Ethiopië gegaan te zijn tot 2013. In 2013 ging hij naar Soedan en dan naar Libië tot 2014, toen hij de oversteek maakte naar Italië. Hij verbleef twee maanden in Rome en vertrok naar Zwitserland. In Zwitserland vroeg hij internationale bescherming aan op 01.09.2014. Hij verbleef er tot 2018. Na de tweede negatieve beslissing, besloot hij om naar Luxemburg te gaan en er internationale bescherming aan te vragen. Toen hij gevraagd werd om het grondgebied te verlaten, besloot hij om in Frankrijk asiel aan te vragen en aansluitend terug in Zwitserland. Hij werd, naar eigen zeggen, gedeporteerd naar Frankrijk. Hij verliet Zwitserland op 28.07.2024, reisde door Duitsland (07.24) en kwam in België toe op 28.07.24.

Op 08.08.2024 werden de Zwitserse instanties verzocht om op basis van artikel 18(1)b van Verordening 604/2013 betrokkene terug te nemen. Zwitserland gaf op 13.08.2024 haar akkoord op dit terugnameverzoek en erkende daarbij expliciet haar verantwoordelijkheid voor de behandeling van het verzoek tot internationale bescherming van de betrokkene. De Zwitserse instanties erkenden tegenover België verantwoordelijk te zijn op grond van artikel 3(2) van Verordening 604/2013 en verplicht te zijn de betrokkene terug te nemen met toepassing van artikel 18(1)d van diezelfde verordening. De Zwitserse instanties zullen op hun vraag 3 werkdagen op voorhand inlicht worden van de overdracht van betrokkene via de luchthaven van Zurich.

Betrokkene is gekend in Zwitserland onder de alias A.Z., geboren op [...].

Gelet op het voorgaande dient te worden besloten dat de verantwoordelijkheid ontegensprekelijk berust bij Zwitserland.

Verordening 604/2013 is een onderdeel van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel, dat is uitgedacht in een context waarin kan worden aangenomen dat alle staten, die aan dit stelsel deelnemen, de

grondrechten eerbiedigen waaronder de rechten die de Conventie van Genève van 1951 of het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) als grondslag hebben en dat er in dat opzicht wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten kan bestaan. Er moet dan ook worden aangenomen dat de lidstaten het beginsel van non-refoulement en de verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM nakomen. Het is in deze context dat in Verordening 604/2013 de criteria en de mechanismen werden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek tot internationale bescherming. Dit betekent dat een verzoeker niet vrij een lidstaat kan kiezen en de persoonlijke appreciatie van een lidstaat of de enkele wens in een bepaalde lidstaat te kunnen blijven op zich geen grond zijn voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule van Verordening 604/2013.

Het HvJ-EU oordeelde in zijn uitspraak van 21.12.2011 in de gevoegde zaken C-411/10 en C-493/10 dat niet worden uitgesloten dat de werking van het asielstelsel in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt waardoor het risico bestaat dat verzoekers, na overdracht aan die lidstaat, in een situatie belanden die strijdig is met artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU-Handvest). Volgens het Hof volgt daaruit niet dat elke schending van een grondrecht door de verantwoordelijke lidstaat gevolgen heeft voor de verplichtingen van de andere lidstaten betreffende het naleven en toepassen van Verordening 343/2003. Het Hof oordeelde wel dat de andere lidstaten geen verzoekers mogen overdragen aan de verantwoordelijke lidstaat onder de bepalingen van Verordening 343/2003 indien zij niet onkundig kunnen zijn van het feit dat fundamentele tekortkomingen met betrekking tot procedures inzake asiel en internationale bescherming en de onthaal- en opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat aannemelijk maken dat de verzoeker door overdracht aan die lidstaat een risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling. Elke lidstaat is dan ook gehouden te onderzoeken of een overdracht aan een andere lidstaat zou kunnen leiden tot een reëel risico op blootstelling aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna EHRM) oordeelde dat een verwijdering door een lidstaat aan een andere lidstaat een probleem betreffende artikel 3 van het EVRM kan inhouden indien er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat in de ontvangende lidstaat een reëel risico loopt te worden blootgesteld aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM).

Het EHRM stelde dat de te verwachten gevolgen van een verwijdering dienen te worden onderzocht rekening houdende met de algemene situatie in die lidstaat en met de omstandigheden die eigen zijn aan de situatie van de over te dragen persoon. Hieromtrent wensen we op te merken dat het EHRM tevens oordeelde dat de omstandigheden in de ontvangende lidstaat een zeker niveau van hardheid moeten kennen om binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM te vallen (Mohammed v. Oostenrijk, nr. 2283/12, 6 juni 2013).

Zwitserland is geen lidstaat van de Europese Unie, maar sloot op 26.10.2004 met de Europese Gemeenschap een overeenkomst inzake de criteria en mechanismen voor de vaststelling van de staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielerzoek dat in een lidstaat of in Zwitserland wordt ingediend. Deze overeenkomst trad op 01.03.2008 in werking. Zwitserland ondertekende de Conventie van Genève van 1951 en is partij bij het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM). Er moet dan ook van worden uitgegaan dat Zwitserland het beginsel van non-refoulement alsmede de andere verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM nakomt.

Het komt aan de betrokkene toe aannemelijk te maken dat in Zwitserland sprake is van aan het systeem gerelateerde tekortkomingen wat de procedure tot het bekomen van internationale bescherming en de opvangvoorzieningen betreft zodoende dat niet langer uitgegaan mag worden van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

Betrokkene verklaarde tijdens zijn Dublingehoor dat hij zijn verzoek tot internationale bescherming in België behandeld wenst te zien omdat hij al drie of vier jaar plant om naar België te komen zodat hij hier de nodige bescherming zal krijgen. Tegelijkertijd geeft betrokkene aan zich te verzetten tegen een overdracht aan Zwitserland omdat hij er geen internationale bescherming krijgt, hoewel hij er mag verblijven.

Zoals reeds opgemerkt impliceert de toepassing van Verordening 604/2013 dat een verzoeker niet zelf kan kiezen waar hij internationale bescherming vraagt en het verkiezen van de ene lidstaat boven de andere geen grond is voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule van Verordening 604/2013.

Zwitserland stemde in met ons verzoek voor de terugname van de betrokkene op grond van artikel 18(1)d van Verordening 604/2013, wat betekent dat het door de betrokkene in Zwitserland ingediende verzoek voor internationale bescherming werd afgesloten: "de lidstaat is verplicht (...) d) een onderdaan van een derde

land of een staatloze wiens verzoek is afgewezen en die een verzoek heeft ingediend in een andere lidstaat of die zich zonder verblijfstitel ophoudt in een andere lidstaat, volgens de in de artikelen 23, 24, 25 en 29 bepaalde voorwaarden terug te nemen". We verwijzen ook naar artikel 18(2) van Verordening 604/2013 : "In de in lid 1, onder d), bedoelde gevallen, zorgt de verantwoordelijke lidstaat ervoor dat de betrokkene, indien het verzoek alleen in eerste aanleg is afgewezen, een beroep kan doen of heeft kunnen doen op een daadwerkelijk rechtsmiddel overeenkomstig artikel 39 van Richtlijn 2013/32/EU".

De instemming conform artikel 18(1)d betekent dat het door de betrokkene in Zwitserland ingediende verzoek om internationale bescherming het voorwerp was van een (finale) afwijzing. We wensen te benadrukken dat de nood aan internationale bescherming door de Zwitserse instanties werd onderzocht en niet gegrond werd bevonden.

We benadrukken dat het afwijzen van een verzoek om internationale bescherming, het vervolgens opdragen terug te keren naar het land van herkomst en het treffen van maatregelen met het oog op verwijdering onlosmakelijk deel uitmaken van een asiel- en immigratiebeleid.

Het niet toekennen van internationale bescherming aan de betrokkene door de Zwitserse instanties leidt niet tot de conclusie dat de procedure tot het bekomen van internationale bescherming in Zwitserland wordt gekenmerkt door systeemfouten zoals begrepen in artikel 3(2) van Verordening 604/2013.

Indien zou worden aangevoerd dat een overdracht van de betrokkene aan Zwitserland "indirect refoulement" impliceert wensen we te wijzen op het interstatelijk vertrouwensbeginsel, waarop Verordening 604/2013 steunt en waarbij de landen die partij zijn bij het "Dublin-acquis" in principe worden geacht de grondrechten van de verzoeker te eerbiedigen.

Op basis van de elementen van het dossier zijn er geen redenen om aan te nemen dat het door de betrokkene voorafgaand aan zijn beschermingsverzoek in België in Zwitserland ingediende verzoek niet op een objectieve en gedegen wijze aan de bovenvermelde standaarden werd getoetst.

We erkennen dat zowel het EHRM als het Hof van Justitie intussen stelden dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel weerlegbaar is, maar enkel in een situatie dat de lidstaten niet onkundig kunnen zijn van het feit dat aan het systeem verbonden tekortkomingen inzake de procedure of de opvangvoorzieningen voor verzoekers in de verantwoordelijke lidstaat en die op feiten berusten aannemelijk maken dat de betrokken verzoeker om internationale bescherming een reëel risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest of artikel 3 van het EVRM in geval van overdracht aan de betrokken lidstaat.

We wensen te benadrukken dat de vrees voor vervolging en de nood aan subsidiaire bescherming reeds door de Zwitserse instanties werden onderzocht en niet gegrond werden bevonden.

We benadrukken ook dat het afwijzen van een verzoek om internationale bescherming, het vervolgens opdragen terug te keren naar het land van herkomst en het nemen van maatregelen met het oog op de verwijdering onlosmakelijk deel uitmaken van een asiel- en immigratiebeleid en op zich geen onmenselijke of vernederende behandeling inhouden in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Het enkele feit dat een voorafgaand beschermingsverzoek door een andere lidstaat werd afgewezen noopt geenszins tot de toepassing van de soevereiniteitsclausule.

Op basis van de verklaringen van de betrokkene en de elementen van het dossier zijn er volgens ons geen redenen om aan te nemen dat het door de betrokkene in Zwitserland ingediende verzoek niet op een objectieve en gedegen wijze aan de bovenvermelde standaarden werden getoetst. We wensen desbetreffend op te merken dat indien de betrokkene van oordeel was dat hij onheus werd behandeld door de Zwitserse instanties, een klacht kon indienen bij de bevoegde instanties. Uit de verklaringen van de betrokkene en de elementen van het dossier blijkt geenszins dat de betrokkene in de onmogelijkheid verkeerde verhaal te halen bij de bevoegde instanties.

Daarnaast wijzen we er op dat voor zover een verzoeker om internationale bescherming van mening mocht zijn dat een door de Zwitserse instanties genomen beslissing in strijd is met artikel 3 van het EVRM, het nonrefoulementbeginsel of andere verdragsverplichtingen hij dit kan aanklagen bij de bevoegde instanties of het EHRM. Zo kent Zwitserland onafhankelijke beroepsinstanties.

Indien zou worden aangevoerd dat een overdracht van de betrokkene aan Zwitserland "indirect refoulement" impliceert, merken we op dat Zwitserland partij is bij de Conventie van Genève van 1951, zoals gewijzigd bij Protocol van New York van 1967 en bij het EVRM. Er kan derhalve van worden uitgegaan dat de Zwitserse

instanties het beginsel van non-refoulement alsmede aan de andere verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM naleven. Het komt aan de betrokkene toe aannemelijk te maken dat in Zwitserland sprake is van aan het systeem gerelateerde tekortkomingen wat de procedure tot het bekomen van internationale bescherming en de opvangvoorzieningen betreft zodoende dat niet langer uitgegaan mag worden van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

We erkennen dat zowel het EHRM als het Hof van Justitie intussen stelden dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel weerlegbaar is, maar enkel in een situatie dat de lidstaten op de hoogte kunnen zijn van het feit dat aan het systeem verbonden tekortkomingen inzake de procedure of de opvangvoorzieningen voor verzoekers in de verantwoordelijke lidstaat en die op feiten berusten aannemelijk maken dat de betrokken verzoeker van internationale bescherming een reëel risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest of artikel 3 van het EVRM in geval van overdracht aan de betrokken lidstaat.

We wensen hieromtrent tevens te verwijzen naar de uitspraak van het EHRM van 02.12.2008 in de zaak K.R.S. tegen het Verenigd Koninkrijk (nr. 32733/08) waarin wordt gesteld dat in het geval van een risico op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling of op "refoulement" de betrokken verzoeker dit kan aanklagen bij de desbetreffende autoriteiten. We weten dat het EHRM dit standpunt later en meer bepaald in geval van Griekenland wijzigde, maar we zijn van oordeel dat deze algemene regel in dit geval van een overdracht aan Zwitserland staande blijft. In deze optiek zijn we de mening toegedaan dat de betrokkene klachten betreffende de procedure tot het bekomen van internationale bescherming dient te richten tot de daartoe bevoegde Zwitserse instanties en zo nodig bij het EHRM wat betekent dat hier in beginsel geen taak is weggelegd voor de Belgische instanties.

We zijn van oordeel dat het niet toekennen van internationale bescherming aan de betrokkene door de Zwitserse instanties niet leidt tot de conclusie dat de procedure voor het bekomen van internationale bescherming in Zwitserland in zijn geheel gekenmerkt wordt door systeemfouten zoals begrepen in artikel 3(2) van Verordening (EU) nr. 604/2013. We zijn van oordeel dat het niet toekennen van internationale bescherming aan de betrokkene door de Zwitserse instanties op zich niet leidt tot de conclusie dat de procedure tot het bekomen van internationale bescherming in Zwitserland in zijn geheel wordt gekenmerkt door systeemfouten zoals begrepen in artikel 3(2) van Verordening 604/2013.

Middels het akkoord van 13.08.2024 hebben de Zwitserse instanties te kennen gegeven dat ze verantwoordelijk zijn voor de behandeling van het verzoek van de betrokkene, wat betekent dat in dit geval geen sprake is van (indirect) refoulement bij overdracht aan Zwitserland. De betrokkene zal na overdracht in Zwitserland een nieuw verzoek kunnen indienen en nieuwe elementen kunnen aanvoeren. Zolang er geen uitspraak is in dit tweede verzoek kan de betrokkene niet worden verwijderd van het Zwitserse grondgebied.

Tijdens het persoonlijk onderhoud werd de betrokkene gevraagd naar de specifieke reden(en) waarom hij een verzoek om internationale bescherming indiende in België. Verder werd er ook gevraagd of de betrokkene omwille van omstandigheden van opvang en/of behandeling bezwaar heeft tegen een overdracht aan de verantwoordelijke lidstaat in het kader van Verordening (EU) nr. 604/2013. De betrokkene verklaarde dat hij naar België kwam omdat hij al drie of vier jaar plant om naar België te komen zodat hij hier de nodige bescherming zal krijgen. Tegelijkertijd geeft betrokkene aan zich te verzetten tegen een overdracht aan Zwitserland omdat hij er geen internationale bescherming krijgt, hoewel hij er mag verblijven.

We wensen hieromtrent tevens te verwijzen naar de uitspraak van het EHRM van 02.12.2008 in de zaak K.R.S. tegen het Verenigd Koninkrijk (nr. 32733/08) waarin wordt gesteld dat in het geval van een risico op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling of op "refoulement" de betrokken verzoeker dit kan aanklagen bij de desbetreffende autoriteiten en zo nodig daarna bij het EHRM in het kader van regel 39 (voorlopige maatregelen) van de regels van het Hof. We weten dat het EHRM dit standpunt later en meer bepaald in geval van Griekenland wijzigde, maar we zijn van oordeel dat deze algemene regel in dit geval van een overdracht aan Zwitserland staande blijft. In deze optiek zijn we de mening toegedaan dat de betrokkene klachten betreffende de procedure tot het bekomen van internationale bescherming dient te richten tot de daartoe bevoegde Zwitserse instanties en zo nodig bij het EHRM wat betekent dat hier in beginsel geen taak is weggelegd voor de Belgische instanties.

Een bron over internationale bescherming in Zwitserland is het rapport van het mede door de "European Council on Refugees and Exiles" (ECRE) gecoördineerde project "Asylum Information Database" (Adriana Romer, Laura Rezzonico, Lucia Della Torre, and Esther Omlin, "Asylum Information Database –Country Report : Switzerland -

2023 update", laatste update op 31.12.2023, hierna A I D A - r a p p o r t , <https://www.asylumineurope.org/reports/country/switzerland>). Dit rapport stelt dat personen, die in het kader van Verordening 604/2013 aan Zwitserland worden overgedragen, niet worden geconfronteerd met belemmeringen inzake het verkrijgen van toegang tot de procedure tot het bekomen van internationale bescherming (pagina 52, "No obstacles for applicants transferred back to Switzerland under Dublin have been observed"). Overgedragen personen, die reeds internationale bescherming vroegen in Zwitserland, dienen zich aan te bieden bij de diensten van het kanton dat hun dossier beheert, los van de fase waarin het onderzoek van hun verzoek zich bevond bij hun vertrek uit Zwitserland (pagina 55, 'If the person has been transferred according to a 'take back' request, meaning that they have already applied for asylum in Switzerland in the past, they will have to report to the migration authorities of the canton to which they had been attributed (if such attribution had already taken place), regardless of the state of the procedure'). De politie verschaft deze personen een vervoersbewijs waarmee ze zich naar die plaats kunnen begeven (pagina 52, 'The police give the person a public transport ticket to facilitate the journey to the cantonal migration office or the federal asylum centre').

Indien de betrokkene in Zwitserland een nieuw beschermingsverzoek indient zal dat worden beschouwd als een navolgend verzoek ("subsequent application"). De Zwitserse wetgeving voorziet een specifieke procedure voor navolgende verzoeken (AIDA-rapport, pagina 74 e.v.). Er zijn derhalve geen redenen om aan te nemen dat de betrokkene na overdracht niet de mogelijkheid zal krijgen een nieuw beschermingsverzoek in te dienen en nieuwe elementen aan te brengen.

Personen die navolgend verzoek indienen hebben recht op opvang, maar beperkt tot materiële opvang ("reduced material conditions"). Het AIDA-rapport meldt dat in dergelijke omstandigheden de verzoekers niet worden verwezen naar een federaal centrum, maar blijven toegewezen aan de al eerder bevoegde kantonale overheid en de mate van opvang afhangt van de praktijk in het betreffende kanton (pagina 90, 'Regarding accommodation, subsequent asylum applicants do not return to a federal centre, but stay mostly assigned to the same canton. The level of accommodation conditions depends on the cantonal practice').

Het rapport meldt dat er geen gevallen zijn van verzoekers die uitgesloten blijven van opvang vanwege een tekort aan plaatsen en dat geen sprake is van overbevolking (pagina 100).

Personen, wiens verzoek het voorwerp was van een afwijzing en het voorwerp zijn van een uitwijzingsbevel, kunnen in bepaalde omstandigheden sociale bijstand vragen (AIDA-rapport, pagina 89) en hebben recht op dringende medische zorg en ziektekostenverzekering ('Since 1 August 2011, rejected and dismissed asylum seekers who have a right to emergency aid are also affiliated to a health insurance', AIDA-rapport, pagina 109).

De toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers om internationale bescherming is wettelijk gewaarborgd in Zwitserland en verzoekers kunnen beroep kunnen doen op de algemene ziekteverzekering (pagina 109). De auteurs maken melding van factoren die een vlotte en adequate toegang tot gezondheidszorg kunnen belemmeren maar dit leidt geenszins tot de conclusie dat de toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers voor internationale bescherming dermate problematisch is dat een overdracht aan Zwitserland een risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest tot gevolg dreigt te hebben.

Betrokkene verklaarde tijdens zijn Dublingehoor last te hebben van depressie en hiervoor medicatie te nemen. Hij heeft nog geen dokter gezien, maar is dit wel van plan. Hij brengt geen elementen aan die leiden tot het besluit dat in zijn geval sprake is van een ernstige mentale of lichamelijke aandoening en een daaruit volgend reëel en bewezen risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand van de betrokkene in geval van een overdracht en in die mate dat de overdracht een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het EU-Handvest zou impliceren.

We zijn van oordeel dat niet aannemelijk werd gemaakt dat de medische voorzieningen in Zwitserland niet van een vergelijkbaar niveau als in België mogen worden geacht en dat de betrokkene in zijn hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming in Zwitserland niet de nodige zorgen zal kunnen verkrijgen.

We benadrukken dat Verordening 604/2013 voorzorgsmaatregelen voorziet. In geval van een medische problematiek of speciale noden wordt die informatie neergelegd in een gezondheidsverklaring en voor de overdracht gedeeld met de verantwoordelijke lidstaat op de wijze omschreven in artikel 32 van Verordening 604/2013. Deze uitwisseling van informatie is niet vrijblijvend en is er uitdrukkelijk op gericht dat de ontvangende lidstaat de nodige maatregelen kan treffen. Dat Zwitserland geen gevolg zou geven aan conform artikel 32 uitgewisselde informatie wordt op geen enkele wijze aannemelijk gemaakt.

We merken in deze verder op dat de Zwitserse autoriteiten minstens 3 dagen vooraf in kennis zullen worden gesteld van de overdracht van de betrokkene.

Gelet op het voorgaande wordt besloten dat niet aannemelijk werd gemaakt dat een overdracht van de betrokkene aan Zwitserland een reëel risico impliceert op blootstelling aan omstandigheden, die een inbreuk zouden vormen op artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Gelet op het voorgaande wordt tevens besloten dat er geen grond is voor de behandeling van het verzoek voor internationale bescherming door de Belgische instanties met toepassing van artikel 17(1) van Verordening 604/2013.

Hieruit volgt dat België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming, die aan de Zwitserse autoriteiten toekomt met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 18(1)d van Verordening 604/2013.

De betrokkene is niet in bezit van de in artikel 2 van de wet van 15.12.1980 bedoelde binnenkomstdocumenten.

Bijgevolg moet de betrokkene het grondgebied van België verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen⁽³⁾, tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

Betrokkene zal teruggeleid worden naar de Zwitserse autoriteiten”.

Op 3 september 2024 trof verweerder tevens een beslissing tot vasthouding.

2. Over de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid

2.1. De drie cumulatieve voorwaarden

Artikel 43, §1, eerste lid van het procedurereglement van de Raad (hierna: het PR RvV) bepaalt dat, indien de uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangevoerd, de vordering een uiteenzetting van de feiten dient te bevatten die deze uiterst dringende noodzakelijkheid rechtvaardigen. Verder kan overeenkomstig artikel 39/82, §2, eerste lid van de Vreemdelingenwet slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van een administratieve rechtshandeling worden besloten indien er ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen. Uit het voorgaande volgt dat, opdat een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden ingewilligd, er sprake moet zijn van een uiterst dringende noodzakelijkheid, een ernstig middel en een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

2.2. Betreffende de eerste voorwaarde: het uiterst dringende karakter

Artikel 39/82, §4, tweede lid van de Vreemdelingenwet bepaalt:

“Indien de vreemdeling het voorwerp is van een verwijderings- of terugdrijvingsmaatregel waarvan de tenuitvoerlegging imminent is, in het bijzonder indien hij is vastgehouden in een welbepaalde plaats zoals bedoeld in de artikelen 74/8 en 74/9 of ter beschikking is gesteld van de regering, en hij nog geen gewone vordering tot schorsing heeft ingeleid tegen de bedoelde verwijderings- of terugdrijvingsmaatregel, kan hij binnen de in artikel 39/57, §1, derde lid, bedoelde termijn de schorsing van de tenuitvoerlegging van deze maatregel vorderen bij uiterst dringende noodzakelijkheid.”

Verzoeker bevindt zich in een welbepaalde plaats zoals bedoeld in de artikelen 74/8 en 74/9 van de Vreemdelingenwet. In dit geval wordt het uiterst dringend karakter van de vordering wettelijk vermoed. Er zijn geen gegevens die dit dringend karakter onderuit halen. Integendeel, verzoekers overdracht aan Zwitserland is voorzien voor 7 oktober 2024. Het dringend karakter van de vordering wordt door verweerder in zijn nota ook niet betwist.

Het uiterst dringende karakter van de vordering staat in casu dan ook vast.

Aan de eerste cumulatieve voorwaarde met betrekking tot de uiterst dringende noodzakelijkheid is bijgevolg voldaan.

2.3. De ernst van de aangevoerde middelen

2.3.1. Opdat een middel ernstig zou zijn, volstaat het dat het, gelet op de toedracht van de zaak, ontvankelijk en gegrond zou kunnen worden verklaard en derhalve kan leiden tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing en a fortiori tot de schorsing van de tenuitvoerlegging ervan.

2.3.2. In een enig middel werpt verzoeker op:

“Kennelijke appreciatiefout en schending van:

Artikel 33 van de Geneefse Conventie;

Artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (“EVRM”);

Artikelen 1 tot 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (“het Handvest”);

Artikelen 51/5 §4, 62 en 74/13 de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en verwijdering van vreemdelingen (“VW”);

De formele en materiële motiveringsplichten voorzien door artikel 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en verwijdering van vreemdelingen;

De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de formele motivering van de bestuurshandelingen;

Het beginsel van behoorlijk bestuur (EU-recht en Belgisch administratief recht), waaronder het recht op een eerlijke administratieve procedure, de zorgvuldigheidsplicht, en het recht om gehoord te worden; “.

Na een lange theoretische inleiding ontwikkelt verzoeker concreet twee middelonderdelen.

2.3.3. In een eerste middelonderdeel betoogt verzoeker als volgt:

“4.2.1. Eerste onderdeel

De bestreden beslissing is onwettig en niet op geldige wijze gemotiveerd, omdat deze onrechtmatig is gemotiveerd daar de verwerende partij een “bevel om het grondgebied te verlaten” zonder termijn heeft genomen, zonder geldige motivering.

Er dient vastgesteld te worden dat de afwezigheid van termijn voorziet in een bevel om het grondgebied te verlaten werd op onwettige wijze bepaald, en niet op passende manier gemotiveerd.

Artikel 74/14 §3 bepaalt dat:

“§ 3. Er kan worden afgeweken van de termijn bepaald in § 1 indien :

1° er een risico op onderduiken bestaat, of;

2° de onderdaan van een derde land de opgelegde preventieve maatregel niet heeft gerespecteerd, of;

3° de onderdaan van een derde land een bedreiging is voor de openbare orde of de nationale veiligheid, of;

4° [...]

5° het verblijf van de onderdaan van een derde land werd beëindigd of ingetrokken met toepassing van de artikelen 11, § 2, 4°, 13, § 4, 5°, 74/20 of 74/21, of;

6° het verzoek om internationale bescherming van een onderdaan van een derde land werd niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 5°, of werd als kennelijk ongegrond beschouwd op grond van artikel 57/6/1, § 2.

In dit geval bepaalt de beslissing tot verwijdering een termijn van minder dan zeven dagen ofwel geen enkele termijn.”

In het bevel om het grondgebied te verlaten (“bijlage 26quater”) motiveerde verwerende partij:

Het is dus een bevel om het “Schengengebied” te verlaten, en zich dan bij de Zwitserse instanties aan te bieden buiten het Schengengebied.

De keuze van de termijn is niet gemotiveerd door verwerende partij in de bestreden beslissing, in tegenspraak met de toepasselijke normen.

Artikel 74/14 VW die de termijnen van beslissingen tot verwijdering regelt, voorziet een “basistermijn” van 30 dagen (§1).

Uit niets blijkt dat artikel 74/14 VW niet van toepassing zou zijn bij het nemen van een bevel om het (Schengen)grondgebied te verlaten zoals de beslissing waarnaar de thans bestreden beslissing verwijst en op gedwongen manier uitvoert.

In tegendeel, verwerende partij heeft uitdrukkelijk besloten om een weigering van verblijf met grondgebied te verlaten te nemen, en geen “beslissing tot overdracht” zoals bedoeld in artikel 51/5 VW. Artikel 74/10 VW voorziet geenszins dat artikel 74/14 VW niet van toepassing zou zijn in zulk geval. Artikel 74/14 VW is de enige bepaling die de vaststelling van de termijn regeert.

Als verwerende partij wenst af te wijken van dit wettelijk termijn van 30 dagen moet ze op voldoende wijze motiveren waarom zij een kortere termijn oplegt, wat zij niet heeft gedaan.

Het feit dat verwerende partij zou hebben de risico op onderduiken gemotiveerd in de beslissing tot vasthouding doet geen afbreuk op zijn verplichting om het bevel om het grondgebied te verlaten ook te motiveren wat betreft de termijn. De twee beslissingen zijn niet dezelfde en hebben niet dezelfde bedoeling. In ieder geval, zelfs in toepassing van artikel 51/5 §4 VW, moet verwerende partij de termijn om zich aan te melden bij de Zwitserse autoriteiten motiveren, wat zij ook niet deed. In een arrest nr. 187 290 dd. 22 mei 2017 heeft Uw Raad een bevel om het grondgebied te verlaten binnen de 10 dagen vernietigd, op grond van een gebrek aan motivering omtrent de termijn van dit bevel:

Uit de bewoordingen van artikel 74/14, § 3, eerste lid Vw. blijkt, gelet op het gebruik van het woord “kan”, dat verweerder een discretionaire bevoegdheid heeft om af te wijken van de termijn van 30 of 7 dagen bepaald in § 1. Tevens blijkt ook een keuzemogelijkheid wat de daadwerkelijke duur van de termijn betreft, die kan variëren van 0 tot 6 dagen. Het gaat bijgevolg om een dubbele discretionaire bevoegdheid.

Indien een beslissing enkel een motivering bevat m.b.t. de eerste discretionaire bevoegdheid (de keuze om te opteren voor een termijn die afwijkt van de normale termijn van 30 of 7 dagen), maar niet m.b.t. de tweede discretionaire bevoegdheid (minder dan 7 dagen of 0 dagen), wordt de formele motiveringsplicht geschonden.

Het is immers slechts wanneer een termijn van 0 dagen wordt toegepast, dat de vreemdeling gedwongen kan worden verwijderd (RvV 24 juni 2016, nr. 170.505; 31 juli 2016, nr. 172.727).

Wanneer geen termijn toegestaan wordt, moet dit gemotiveerd worden (RvV 30 juni 2017, nr. 189.321; 22 mei 2017, nr. 187.290). Daar een beslissing m.b.t. de termijn onlosmakelijk verbonden is met de beslissing tot afgifte van een bevel, waarbij de ene component niet kan voortbestaan zonder de andere, dient het gehele bevel vernietigd te worden wanneer de bepaling van de termijn op onwettige wijze is tot stand gekomen (RvV idem).

Bijgevolg dient vastgesteld te worden dat de bestreden beslissing onwettig en niet op geldige wijze wordt gemotiveerd”.

2.3.4. In een tweede middelonderdeel betoogt verzoeker als volgt:

4.2.2. Tweede onderdeel

Schending van artikel 3 EVRM, artikel 33 van de Geneefse Conventie, en artikelen 1 tot 4 en 18 van de Handvest, alleen en gepaard met artikelen 3, 17 en 26 van de Dublin-verordening, het zorgvuldigheidsplicht en de motiveringsplichten, door niet alle relevante elementen in te zamelen en te onderzoeken omtrent de risico op behandelingen die in strijd zijn met het verbod aan onmenselijke of vernederende behandeling in Zwitserland door verzoeker bloot te stellen aan een reëel risico op behandelingen die in strijd zijn met het verbod aan onmenselijke of vernederende behandeling.

Vooraleer de bestreden beslissing te nemen had verwerende partij een zorgvuldige analyse moeten voeren van de risico van schending van verzoekers rechten die op absolute wijze verboden zijn onder artikel 33 van de Geneefse Conventie, artikel 3 EVRM en artikelen 1 tot 4 van het EU-Handvest, quod non in casu.

Er blijkt niet uit de motivering van de bestreden beslissing dat verwerende partij op afdoende wijze de voorwaarden van “gedublineerde” (en vooral Eritrese) personen die terug naar Zwitserland keren heeft geanalyseerd, noch de opvangvoorwaarden en risico van “indirect refoulement” die verzoeker zal kennen zou hij terug naar Zwitserland moeten gaan.

Gezien de volgende informatie (die voortvloeien uit objectieve en recente bronnen), die in acht moesten genomen worden door verwerende partij, is het duidelijk dat de omstandigheden in Zwitserland zeer slecht zijn voor Eritrese asielzoekers, en verwerende partij had toepassing moeten doen van artikel 17 van de Dublin-Verordening:

4.2.2.1. Vijandig migratiebeleid tegenover Eritrese onderdanen - Gebrek aan een eerlijke asielprocedure

Uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt niet dat verwerende partij het risico van refoulement van verzoeker als Eritrees onderdaan door Zwitserland adequaat heeft geanalyseerd.

Reeds om deze reden moet de beslissing nietig worden verklaard wegens gebrek aan motivering.

Verwerende partij meldt in de bestreden beslissing dat:

Zwitserland het beginsel van non-refoulement nakomt (p. 2);

Het komt aan verzoeker toe aannemelijk te maken dat in Zwitserland sprake is van aan het systeem gerelateerde tekortkomingen wat de procedure tot het bekomen van internationale bescherming (p. 2);

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat het door de verzoeker ingediende verzoek in Zwitserland niet op een objectieve en gedegen werd getoetst (p. 3);

Verzoeker zal na overdracht in Zwitserland een nieuw verzoek kunnen indienen en zal niet worden verwijderd van het Zwitserse grondgebied (p. 4);

Verwerende partij verwijst ook naar het interstatelijke vertrouwensbeginsel, die weerlegbaar is (p. 3).

Verwerende partij betwist niet dat de verzoeker al twee (definitieve) negatieve beslissingen heeft ontvangen in Zwitserland ("Zwitserland stemde in met ons verzoek voor de terugname van de betrokkene op grond van artikel 18(1)d van de Verordening 604/2013, wat betekent dat het door de betrokkene in Zwitserland ingediende verzoek voor internationale bescherming werd afgesloten" (p. 2).

Op basis van onderstaande informatie vreest verzoeker terecht dat hij opnieuw bij terugkeer naar Zwitserland een negatieve beoordeling van zijn verzoek om internationale bescherming zal krijgen en daarom (gedwongen) zal moeten terugkeren naar Eritrea, waar hij gegronde vrees voor vervolging heeft.

Uit alle onderstaande informatie blijkt een verscherping van de beoordeling van verzoeken om internationale bescherming die door Eritrese onderdanen in Zwitserland worden ingediend. Deze "ommekeer" is sterk bekritiseerd door verschillende instanties, waaronder de Zwitserse Vluchtelingenraad en de Speciale Rapporteur voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties.

Lucine MISEREZ, voorzitter van "Coordination asile.ge", legt het strengere migratiebeleid van Zwitserland ten opzichte van Eritreërs uit:

Ten eerste door het uitgeven van tijdelijke verblijfsvergunningen (bekend als F-vergunningen) in plaats van vluchtelingenstatussen (bekend als B-vergunningen);

Ten tweede de afwijzing van asielaanvragen en beschermingsmaatregelen, wat zich vertaalt in de praktische mogelijkheid om mensen terug te sturen naar Eritrea;

Ten derde, de mogelijkheid om voorlopige verblijven opnieuw te onderzoeken en, indien nodig, deze voorlopige opnames op te heffen en de betrokken personen terug te sturen naar hun land van herkomst.

In het laatste OSAR-rapport worden deze praktijken van de Zwitserse autoriteiten scherp veroordeeld:

« La situation en matière de droits humains en Érythrée reste préoccupante et s'est encore détériorée depuis l'implication du pays dans la guerre du Tigré. Chaque année, plusieurs milliers de personnes fuient le pays. Les autorités suisses continuent pourtant de prononcer des décisions de renvoi à l'égard de ressortissantes et ressortissants d'Érythrée. Nous nous engageons pour que la pratique de l'asile tienne davantage compte de la notion de protection et développe les possibilités de régularisation du statut de séjour. »

Volgens het rapport is de praktijk van de Zwitserse autoriteiten bij het beoordelen van asielaanvragen van Eritrese onderdanen sinds 2016 alleen maar strenger geworden:

« La pratique des autorités suisses en matière d'asile et de renvoi des personnes requérantes d'asile d'Érythrée s'est durcie depuis 2016. En effet, le départ illégal du pays et la menace d'enrôlement dans le service national ne conduisent plus, en soi, à la reconnaissance de la qualité de personne réfugiée. De plus, les autorités suisses estiment que l'exécution des renvois vers l'Érythrée est raisonnablement exigible.

En l'absence d'un suivi des retours, on ignore généralement ce qu'il advient des personnes qui sont retournées en Érythrée. Un cas a pu être documenté pour la première fois en mai 2022. À la suite du rejet de sa demande d'asile par la Suisse, « Yonas » est retourné en Érythrée, où il a été arrêté et torturé. Il a réussi à fuir une nouvelle fois vers la Suisse, qui a accepté sa seconde demande d'asile. Ce cas montre le risque encouru lorsque des décisions de renvoi sont prises en dépit d'informations peu claires.

Comme les renvois forcés vers l'Érythrée ne sont pas exécutoires, un nombre croissant de personnes se retrouvent à l'aide d'urgence, obligées de vivre dans des situations extrêmement précaires, depuis le durcissement de la pratique des renvois. »

De Zwitserse autoriteiten eisen bijvoorbeeld dat Eritrese onderdanen een paspoort overleggen om een gunstigere status te kunnen krijgen, wat zou betekenen dat deze onderdanen opnieuw contact zouden moeten opnemen met de Eritrese autoriteiten, van wie ze vervolging vrezen. Dit is volstrekt onaanvaardbaar:

« Obligation inacceptable de se procurer un passeport

Les personnes érythréennes qui ont été admises provisoirement en Suisse en tant que personne étrangère doivent régulièrement présenter un passeport érythréen pour la conversion du permis F en permis B (autorisation pour cas de rigueur) ; de même pour la régularisation en cas de décision négative avec renvoi. Il en va de même pour le regroupement familial, les voyages justifiés, les mariages ou autres changements d'état civil. Si elles ne possèdent pas de passeport, le consulat général érythréen à Genève en délivre un mais uniquement contre signature d'une déclaration dite de repentir et contre le versement de 2 % du revenu, appelé taxe de la diaspora. Avec la déclaration de repentir, les Érythréennes et Érythréens doivent signer un aveu de culpabilité et accepter expressément des mesures pénales parce que, du point de vue de leur pays d'origine, ils n'ont pas rempli leurs obligations nationales. En outre, les autorités érythréennes exigent des informations sur les membres de leur famille restés dans leur pays d'origine.

Il n'est pas raisonnable de leur demander, pour obtenir un passeport, de signer la déclaration de repentir et de mettre ainsi en danger des proches et des connaissances restés au pays, ni de payer l'impôt de la diaspora, car la plupart des personnes érythréennes en Suisse ont fui le régime de leur pays d'origine, le service national illimité dans le temps, l'enrôlement forcé et les peines de prison de plusieurs années dans les pires conditions. »

Volgens het laatste AIDA-rapport (bijgewerkt op 10 juli 2024)2

2

<https://asylumineurope.org/reports/country/switzerland/asylum-procedure/differential-treatment-specific-nationalities-procedure/> :

« En juin 2016, le SEM a modifié sa politique à l'égard de l'Érythrée. Il indiquait que les personnes qui avaient quitté l'Érythrée illégalement et qui n'avaient jamais été appelées au service militaire, exemptées du service militaire ou libérées du service militaire ne seraient plus reconnues comme réfugiées. En janvier 2017, le Tribunal administratif fédéral a également modifié sa pratique et a jugé que la sortie illégale de l'Érythrée ne pouvait plus, en soi, justifier la reconnaissance du statut de réfugié et que des éléments individuels supplémentaires étaient nécessaires. Confirmant cette approche plus restrictive, la Cour a par la suite estimé en août 2017 que le retour de ressortissants érythréens ne pouvait généralement pas être considéré comme déraisonnable. Constatant que la situation en Érythrée s'était considérablement améliorée depuis 2005, la Cour a considéré que les personnes dont la demande d'asile avait été rejetée et qui avaient déjà effectué leur service militaire ainsi que celles qui avaient « réglé » leur situation avec l'État érythréen ou bénéficié du statut de « membre de la diaspora » n'étaient pas menacées d'être condamnées ou enrôlées dans le service national et qu'il n'y avait pas d'obstacle à l'exécution de la l'éloignement en vertu du droit national (article 83 al. 3 de la LEI) et du droit international (article 3 de la CEDH). Dans une troisième décision de principe, le Tribunal administratif fédéral a déclaré qu'il n'y avait pas de problème de non-refoulement (en vertu des articles 3 et/ou 4 de la CEDH) ni d'obstacle à l'exécution des éloignements en droit national pour les personnes qui doivent servir dans le service national. Toutefois, si le demandeur parvient à faire en sorte qu'il soit hautement probable qu'il serait personnellement soumis à des mauvais traitements (en violation de l'article 3 de la CEDH) ou à de mauvaises conditions de vie (en violation de l'article 4 de la CEDH) pendant son service militaire, son éloignement serait illégal. De plus, tout cela n'exclut pas la nécessité d'examiner si le demandeur d'asile a quitté l'Érythrée illégalement et, le cas échéant, s'il présente des facteurs supplémentaires qui pourraient l'exposer à un risque de persécution s'il est renvoyé (comme mentionné ci-dessus). Enfin, selon la décision de référence de la Cour, l'exécution forcée de l'expulsion vers l'Érythrée est généralement raisonnablement requise, sauf en présence de circonstances individuelles particulièrement défavorables dans lesquelles une menace existentielle (ou un état de nécessité) doit être admise. Cela doit être vérifié dans chaque cas individuel et concerne en particulier les hommes célibataires qui ont quitté l'Érythrée il y a longtemps et sans réseau familial solide (décision D-8182/2015, 13 décembre 2019) et les femmes célibataires ou non mariées avec un enfant illégitime, sans éducation scolaire et sans expérience professionnelle et sans réseau familial solide.

Entre 2018 et 2020, le SEM a examiné l'admission temporaire de 3 400 ressortissants érythréens, concluant que l'éloignement était raisonnable et révoquant le statut d'admission temporaire dans 83 cas (2,4 %). En octobre 2020, le Tribunal administratif fédéral a précisé que la révocation de l'admission provisoire à l'issue d'un tel contrôle nécessitait un examen de proportionnalité tenant compte du degré d'intégration de la personne concernée. En janvier 2023, 67 révocations sont devenues juridiquement effectives. Cinq recours ont été accueillis par le Tribunal administratif fédéral. Dans neuf affaires, le SEM a annulé la révocation de l'admission provisoire au cours de la procédure de pourvoi devant la Cour. Dans deux affaires, le SEM a annulé la révocation de l'admission provisoire après le renvoi par la Cour. Un appel est toujours en cours. La résiliation d'une admission provisoire est possible à tout moment selon les critères prévus à l'article 84 de la LEI. Toutefois, il n'existe pas actuellement d'examen spécifique dans le cas des ressortissants érythréens.

En juillet 2023, le Comité contre la torture de l'ONU a publié une décision statuant qu'un arrêté d'expulsion suisse pris à l'encontre d'un ressortissant érythréen viole l'article 3 de la Convention contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants. Il s'agissait d'un Tigrinya érythréen, qui a fait preuve d'une conscience politique sans équivoque et d'une attitude clairement dissidente à l'égard du régime érythréen. Après une rafle menée par les autorités érythréennes, il a quitté l'Érythrée, craignant d'être recruté de force. Il a demandé l'asile en Suisse, mais sa demande a été rejetée après être devenu majeur. Le Comité a noté que les personnes qui n'ont pas accompli leur service militaire sont exposées à des risques du simple fait de leur désertion ou de leur refus de service. Le CAT-ONU a également observé que la torture et les mauvais traitements infligés aux personnes qui ont fui le service militaire sont reconnus par la Suisse et plusieurs organes des Nations Unies. Le Comité a noté en particulier que le Rapporteur spécial sur la situation des droits de l'homme en Érythrée avait indiqué que les demandeurs d'asile renvoyés seraient soumis à de sévères sanctions, y compris de longues périodes de détention au secret, de torture et de mauvais traitements. Le Comité contre la torture de l'ONU a souligné que le rapporteur s'était dit préoccupé par le retour volontaire en 2019 de 56 Érythréens qui séjournaient en Suisse, car cela pourrait mettre ces personnes en danger parce que les conditions de leur retour ne pouvaient pas être correctement suivies. En outre, le Comité a observé que le Rapporteur avait déclaré que la situation des droits de l'homme en Érythrée ne s'améliorait pas. Par conséquent, le Comité a jugé que le retour des plaignants en Érythrée constituerait une violation de l'article 3 de la Convention.

Le CAT-ONU avait déjà critiqué la Suisse dans d'autres décisions »

(In dit verband moet men opmerken dat de verwerende partij de vorige AIDA-rapport heeft gebruiken om de risico's voor verzoeker te analyseren, wat een appreciatiefout en een gebrek aan zorgvuldigheid vormt).

Deze praktijken van de Zwitserse autoriteiten zijn zeer verontrustend en doen ernstige vragen rijzen over het risico dat verzoeker onder dwang wordt teruggestuurd naar Eritrea, waar hij vervolging vreest. Het geldt des te meer daar verzoeker al twee keren een negatieve beslissing heeft ontvangen in verband met zijn aanvraag tot internationale bescherming. Verzoeker verklaarde ook dat de Zwitserse autoriteiten zeiden hem het

grondgebied te verlaten. Daarom kan worden aangenomen dat verzoeker naar Eritrea zal worden teruggestuurd als hij naar Zwitserland terugkeert.

Verweerder heeft absoluut geen serieus onderzoek gedaan naar het risico dat verzoeker door de Zwitserse autoriteiten onder dwang zou worden teruggestuurd. Het loutere feit dat wordt verwezen naar het feit dat Zwitserland partij is bij het Verdrag van Genève, volstaat niet om verweerder te ontslaan van zijn verplichting om de risico's van refoulement, die in deze zaak door talrijke bronnen worden gestaafd, in detail te onderzoeken.

Ter herinnering: volgens de Belgische asielautoriteiten is Eritrea een van de landen die de meeste erkenningen van de vluchtelingenstatus krijgen (1.357 in 2022 en 1.770 in 2023) 3

3 <https://www.cgra.be/fr/actualite/statistiques-decembre-bilan-2023>

<https://www.cgra.be/fr/actualite/statistiques-dasile-aperçu-2022> . Opnieuw volgens de statistieken van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen wordt bijna 90% van de Eritrese onderdanen als vluchteling erkend in België.

Deze cijfers zijn uiterst belangrijk, omdat ze duidelijk het Belgische behandelingsbeleid en de beoordeling van de vrees van Eritrese onderdanen voor vervolging aantonen.

Als verzoeker naar Zwitserland wordt overgebracht, loopt hij het risico door de Zwitserse autoriteiten te worden uitgezet. Bijgevolg is het risico van refoulement naar Eritrea bewezen en vastgesteld.

Het terugsturen van verzoeker naar Zwitserland brengt dus het risico met zich mee dat verzoeker wordt teruggestuurd naar zijn land van herkomst, wat volgens het internationaal recht verboden is. De strikte houding van de Zwitserse autoriteiten ten aanzien van Eritrese asielzoekers komt ook tot uiting in een transitovereenkomst die Zwitserland probeert te sluiten met een derde land om afgewezen Eritrese asielzoekers, zoals verzoeker, daarheen terug te sturen. Deze praktijk is reeds veroordeeld door het Britse Hooggerechtshof, dat oordeelde dat het plan van de Britse regering om haar asielprocedures naar Rwanda te verplaatsen, onwettig was.

Zoals hieronder zal blijken, worden afgewezen Eritrese asielzoekers die gedwongen naar Eritrea worden teruggestuurd niet geaccepteerd, wat hen in een juridische leegte plaatst indien zij niet erkend worden.

Op 9 juni 2024 heeft de Nationale Raad met 120 stemmen tegen 75 de motie 23.240 van Petra Gössi (FDP) aangenomen, waarin de Bondsraad wordt verzocht een transitovereenkomst te sluiten met een derde staat voor de terugzending van afgewezen Eritrese asielzoekers. De Nationale Raad volgt daarmee de Kantonsraad, die deze tekst reeds had aanvaard, ondanks de tegenstand van de Bondsraad. De motie van Gössi is bijna een kopie van de motie van Damian Müller (FDP), die op 18 december 2023 door de Nationale Raad was verworpen (23.3176). Deze nieuwe versie heeft blijkbaar de hernieuwde samenstelling van het parlement overtuigd. Het parlement heeft zich echter noch beziggehouden met de verwachte kosten van deze maatregel, noch met de inefficiëntie ervan, noch met de onuitvoerbaarheid ervan, en nog minder met de risico's van mensenrechtenschendingen die een dergelijke overeenkomst met zich mee kan brengen.

In reactie hierop hebben de vereniging Gezana en de Conferentie Asiel Romandië een persbericht uitgebracht waarin zij "verbijsterd en verdrietig" zijn over de goedkeuring van de motie van Gössi. Door "specifiek afgewezen Eritrese asielzoekers" te viseren, vormt deze een flagrante daad van discriminatie en een ongegronde vervolging van deze enige gemeenschap 5

5 <https://asile.ch/2024/06/11/un-accord-de-transit-pour-y-envoyer-les-deboutees-erythreennes-bis-2/> .

In een opiniestuk hebben deskundigen, verenigingen en vertegenwoordigers van politieke partijen hun verontwaardiging geuit over "een absurde beslissing, die het ontkennen weerspiegelt bij sommige politieke vertegenwoordigers van de realiteit van de soft power die de Eritrese dictatuur in Zwitserland uitoefent.

Hier zijn de verklaringen van de liberaal-radical fractie onder leiding van Müller DAMIAN 6

6 <https://www.parlament.ch/fr/ratsbetrieb/suche-curia-vista/geschaefte?AffairId=20233176> :

« Depuis des années, les requérants d'asile érythréens déboutés ne peuvent pas être renvoyés, car l'Érythrée refuse les rapatriements forcés. Ainsi, les requérants déboutés restent en Suisse et vivent, à nos frais, de l'aide sociale. Cette situation est intenable pour deux raisons : les ressortissants érythréens n'ont, d'une part, pas besoin de la protection de la Suisse et, d'autre part, ils occupent des places d'hébergement qui devraient revenir aux personnes qui ont réellement besoin de la protection internationale de la Suisse au sens de la Convention de Genève de 1951 relative au statut des réfugiés.

Le Conseil fédéral est donc chargé de lancer un projet pilote permettant de renvoyer les requérants déboutés vers un état tiers.

Il convient notamment :

- d'identifier rapidement un pays tiers prêt à accueillir les ressortissants érythréens déboutés (par ex. le Rwanda);
- de mettre en place un mécanisme de renvoi prévoyant notamment une compensation financière pour le pays retenu ;
- de présenter au Parlement, après un an, un rapport d'évaluation sur le projet pilote. »

"Het ontvluchten van de Eritrese dienstplicht is een legitieme reden voor het indienen van een asielaanvraag, zoals het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (UNHCR) en de betrokken verenigingen keer op keer benadrukken, ongeacht wat degenen denken die van mening zijn dat Zwitserland boven de mensenrechten staat. Men mag nooit vergeten dat het terugsturen van een Eritreeër gelijkstaat aan het veroordelen van die persoon. De VN-Comité tegen Foltering (CAT) heeft al zes keer de Zwitserse aanpak

betreffende Eritrese vluchtelingen aangeklaagd: laten we ons verzetten tegen deze morbide volharding. Een asiel- en beschermingsbeleid is de enige manier om geweld tegen te gaan en bij te dragen aan een gezond sociaal klimaat, zowel voor Eritrese vluchtelingen als voor de overige inwoners van Zwitserland.”

In een nieuw rapport aan de Mensenrechtenraad, gedateerd 7 mei 2024 7

7 <https://asile.ch/wp-content/uploads/2024/06/SR-Erythree-rapport-2024-copie.pdf> , wijdt Dr. Mohamed Abdelsalam Babiker een hoofdstuk aan de situatie van Eritrese asielzoekers in de diaspora en de behandeling die zij ondergaan. Zwitserland wordt hierbij direct genoemd.

Zo wordt bijvoorbeeld van personen geëist dat zij een paspoort aanvragen bij de Eritrese ambassade voor administratieve procedures, waarvan het verkrijgen van bepaalde rechten afhankelijk is. Dit geldt met name voor houders van een F-vergunning die voldoen aan de criteria voor het verkrijgen van een B-vergunning.

Volgens de speciale rapporteur stellen deze praktijken “Eritreeërs bloot aan een verhoogd risico van ongepaste druk van consulaten en ambassades van hun land.” “Het feit dat van Eritreeërs wordt geëist dat zij documenten verkrijgen van hun diplomatieke vertegenwoordiging, stelt hen bloot aan intimidatie en dwang, wat een onredelijke last vormt voor deze kwetsbare personen (zie par. 60 tot 70).” De speciale rapporteur uit ernstige bezorgdheid over de vijandige retoriek tegen Eritrese vluchtelingen in de media en de publieke verklaringen van hoge ambtenaren en wetgevers in verschillende grote gastlanden, waarin steun wordt uitgesproken voor de uitzetting van Eritreeërs in de afgelopen maanden. Hij benadrukt dat men niet de daden van enkelen aan iedereen kan toeschrijven en dringt er bij de overheden op aan om recente gebeurtenissen te beschouwen in het licht van de harde repressie in Eritrea en daarbuiten, en om grondig onderzoek te doen naar gevallen van geweld binnen de gemeenschappen in de diaspora. Bovendien roept hij de lidstaten op hun verplichting na te komen om het non-refoulement beginsel te respecteren en personen te beschermen die het risico lopen op vervolging of schendingen van hun mensenrechten indien zij worden teruggestuurd naar hun land van herkomst.

“Deze situatie is onaanvaardbaar en dreigt het Zwitserse asielsysteem in diskrediet te brengen”, aldus Christian Wasserfallen namens de commissie.

8

<https://www.swissinfo.ch/fre/politique-federale/le-parlement-veut-renvoyer-des-erythr%C3%A9ens-vers-un-pays-tiers/80270175#:~:text=A%20l'heure%20actuelle%2C%20les,touche%20tous%20les%20pays%20europ%C3%A9ens>

In de huidige situatie, die wordt gekenmerkt door de vervolging van mensen die Eritrea ontvluchten en asiel zoeken in Europa, is het duidelijk dat een terugkeer naar Zwitserland niet denkbaar is en verzoekers fundamentele recht zou schenden om niet te worden teruggestuurd naar een land waar een duidelijk risico bestaat dat hem ernstige schade wordt berokkend (artikel 33 van de Geneefse Conventie en artikel 3 EVRM).

4.2.2.2. Situatie in strijd met artikel 3 EVRM - Geen tenuitvoerlegging en geen verblijfsvergunning

Verwerende partij is van mening dat verzoeker een nieuw asielaanvraag zal kunnen indienen in Zwitserland en dat die aanvraag zal op een objectieve wijze worden getoetst.

Deze bewering wordt ook tegengesproken door algemene informatie over de behandeling van Eritrese asielzoekers.

De situatie is niet beter voor degenen die de Zwitserse autoriteiten niet gedwongen terugsturen naar Eritrea, aangezien Eritrese onderdanen desondanks geen internationale bescherming en dus geen verblijfsvergunning krijgen.

Er is momenteel geen reden om aan te nemen dat een nieuwe asielaanvraag van verzoeker een gunstigere uitkomst zal hebben.

De situatie waarin Zwitserland Eritrese onderdanen achterlaat, is in strijd met artikel 3 van het EVRM en de artikelen 1 tot en met 4 van het Handvest.

Zwitserland geeft geen verblijfsvergunningen af aan mensen die niet gedwongen naar Eritrea kunnen worden teruggestuurd.

De Zwitserse autoriteiten overwegen ook om tijdelijke verblijfsvergunningen in te trekken. Terwijl de Kamer van Kantons met 24 stemmen voor en 16 tegen een motie aannam over de onmogelijkheid om voorlopig met Eritrea te onderhandelen over een veilige terugkeer zonder vervolging, nam de Raad van State een motie aan van Damian Müller (PLR/LU) om de situatie van ongeveer 3.400 Eritreeërs in tijdelijk verblijf te onderzoeken met het oog op het terugsturen van zoveel mogelijk van hen.

De situatie van 250 Eritreeërs is al onderzocht en de Raad van State heeft besloten dat de intrekking van het tijdelijke verblijf voor ongeveer twintig van hen aanvaardbaar en evenredig was.

Hoewel de terugkeer vrijwillig moet zijn, omdat gedwongen terugkeer (nog) niet mogelijk is, betekent dit dat een Eritreeër die niet vrijwillig emigreert alleen recht heeft op dringende medische hulp en het land niet meer in mag.

Veronica ALMEDOM, lid van de Federale Commissie voor Migratie in Zwitserland, merkt op dat de Eritreeërs in de steek zijn gelaten door de hele wereld en door de Zwitserse autoriteiten in het bijzonder.

Ook al is Zwitserland (nog) niet begonnen met gedwongen terugkeer naar Eritrea, het moet gezegd worden dat het achterlaten van Eritreeërs zonder bescherming, zelfs tijdelijk, een schending is van artikel 3 van het

EVRM, aangezien ze niet eens worden getolereerd op Zwitsers grondgebied sinds ze het bevel hebben gekregen om te vertrekken.

Ze zitten in de val: ze mogen niet worden teruggestuurd naar hun land van herkomst, ze krijgen het bevel Zwitserland te verlaten en als ze zich wenden tot een andere lidstaat waar beschermingsmaatregelen zijn genomen ten aanzien van Eritrese onderdanen, krijgen ze het bevel terug te keren naar Zwitserland. Deze situatie zou verzoeker verhinderen een waardig leven te leiden.

Uit de Zwitserse praktijk blijkt dat de bescherming van Eritrese vluchtelingen zorgwekkend blijft en dat er een risico bestaat dat de asielprocedure van de asielzoeker niet succesvol zal zijn <https://odae-romand.ch/rapport/rapport-thematique-durcissements-a-lencontre-des-erythreen%C2%B7ne%C2%B7s-actualisation-2020/> :

« Depuis maintenant quatre ans, les milieux de l'asile s'inquiètent des changements de pratiques qui remettent en question les droits de ce groupe [Érythrée], alors qu'il ne semble pas y avoir de réelles améliorations dans leur pays d'origine. En effet, en avril 2018, le Secrétariat d'État aux migrations (SEM) a annoncé qu'il va réexaminer le statut de 3'200 Érythréen-ne-s, titulaires d'une admission provisoire². Cette opération, qui sème la panique au sein de la communauté, se fonde sur la jurisprudence du Tribunal administratif fédéral (TAF). Dans plusieurs arrêts de principe, les juges réduisent les cas de figure dans lesquels le statut de réfugié-e est reconnu et vont jusqu'à considérer le renvoi vers l'Érythrée comme exigible et licite dans la plupart des situations. Concrètement, des titres de séjour sont retirés et des personnes se retrouvent dans une situation précaire. Il est attendu d'elles qu'elles quittent la Suisse.

(...)

En mai 2020, la Rapporteuse spéciale sur la situation des droits de l'Homme en Érythrée affirme qu'elle "n'a trouvé aucune preuve d'une amélioration substantielle de la situation des droits de l'homme dans le pays"

(...)

Dans un courrier du 19 juin adressé à la Suisse, elle exprime, avec deux autres rapporteurs spéciaux de l'ONU sa "vive préoccupation devant le risque de retour en Érythrée de personnes dont les demandes d'asile ont été rejetées en violation potentielle du principe de non-refoulement".

Du côté des autorités suisses, leur appréciation de la situation érythréenne reste problématique »

In twee beslissingen van juli 2021 (X tegen Zwitserland) en januari 2022 (Y tegen Zwitserland) heeft het Comité tegen Foltering (CAT) verklaard dat de uitzettingsbeslissingen van Zwitserland tegen Eritrese verzoekers, die beiden als niet-begeleide minderjarigen zijn aangekomen, het VN-Verdrag tegen Foltering schenden. De twee zaken hebben betrekking op het risico van slechte behandeling in geval van terugkeer naar Eritrea (schending van artikel 3 en 16 van het Verdrag) 10

1

0

<https://odae-romand.ch/breve/decisions-de-renvoi-vers-lerythree-la-suisse-condamnee-a-deux-reprises-par-l-e-cat/> .

Op 30 januari 2023 C.C.T., 30 janvier 2023, A.Y. c. Suisse, comm. n° 887/2018 vernietigde het Comité tegen Foltering opnieuw een beslissing van de Zwitserse autoriteiten om de asielaanvraag af te wijzen en de terugkeer van een Eritrees onderdaan te bevelen. Het Comité baseerde zijn beslissing op de bevindingen van de Speciale Rapporteur over Eritrea met betrekking tot de ernstige schendingen van de mensenrechten - en in het bijzonder de rechten van vrouwen - die gepleegd werden in het kader van de nationale dienstplicht, evenals het onbetwistbare risico op vervolging van mensen die de militaire dienstplicht hebben ontlopen. Hij bekritiseerde het SEM omdat het zich ertoe beperkte te beslissen dat de verklaringen van verzoekster niet geloofwaardig waren, en wees erop dat het SEM onpartijdige en objectieve informatie over het land had moeten inwinnen om de reële risico's van verzoekster als gevolg van haar profiel en haar individuele situatie te onderzoeken. Dit stond los van de vraag of zijn verklaringen geloofwaardig waren.

Aangezien zij een vrouw was die de dienstplichtige leeftijd had bereikt en een afgewezen asielzoeker, concludeerde het CAT dat zij "een voorzienbaar, reëel, actueel en persoonlijk risico liep om aan folteringen te worden onderworpen indien zij naar haar land zou worden teruggestuurd". Bijgevolg vormt haar terugkeer naar Eritrea een schending van artikel 3 van het Verdrag.

Meer in het algemeen bekritiseert de CAT de SEM voor het selectief citeren van rapporten, waarbij de delen waarin het risico op mishandeling wordt genoemd of waarin het gebrek aan beschikbare informatie over dergelijke risico's wordt benadrukt, worden "weggelaten".

Dit is de vierde uitspraak van het CAT waarin de praktijk van de Zwitserse autoriteiten met betrekking tot Eritrese onderdanen wordt veroordeeld, en het SEM heeft zijn praktijk niet veranderd.

<https://odae-romand.ch/breve/renvoi-en-erythree-la-suisse-condamnee-par-le-cat-pour-sa-pratique-qui-viole-l-interdiction-de-la-torture/>

Op 28 juli 2023 publiceerde het Comité van de Verenigde Naties tegen foltering (CAT) zijn slotopmerkingen met betrekking tot het achtste periodieke verslag van Zwitserland. Een jaar later zijn de geboekte vooruitgangen minimaal, zo niet afwezig. Het CAT had de Zwitserse regering gevraagd om tegen zondag 28 juli 2024 informatie te verstrekken over de uitvoering van zijn aanbevelingen. In een tussentijds rapport geeft het Zwitsers Platform van NGO's voor Mensenrechten, dat meer dan 100 NGO's samenbrengt, een overzicht van de vorderingen en de obstakels, en uit vooral bezorgdheid over belangrijke problemen op het gebied van asiel en politiegeweld

<https://www.humanrights.ch/fr/plateforme-ong/torture-mauvais-traitements-suisse-tarde-a-mettre-place-recommandations-comite-contre-torture> .

Het Comité betreurt dat Eritrese asielzoekers van wie de aanvraag is afgewezen, nog steeds het doelwit zijn van talrijke parlementaire initiatieven die oproepen tot hun uitzetting. Dit gebeurt ondanks de rapporten die aangeven dat gerepatrieerde personen het risico lopen gemarteld te worden, en ondanks het categorische weigeren van de Eritrese regering om enige gedwongen repatriëring te accepteren.

De huidige rampzalige situatie van Eritrese onderdanen in Zwitserland is gedocumenteerd door talrijke bronnen, waaronder de volgende:

« Au 30 septembre 2023, 8249 personnes érythréennes vivent avec un permis F, dont 6164 depuis plus de 7 ans. Parmi ces 8249 personnes, 2947 ont une admission provisoires « simple » (Permis F) et 5302 ont un permis F réfugié. À fin décembre 2022, 278 personnes ont été déboutées de l'asile et sont soumises au régime de l'aide d'urgence. La situation des jeunes déboutés, empêchés de travailler et de se former a été précisément documentée dans le canton de Genève. Il est important de rappeler que ce durcissement de la pratique suisse ne correspond aucunement à un changement de la situation des droits humains en Érythrée. Le rapporteur spécial de l'ONU confirme en juin 2023 encore que le service national est à rapprocher à du travail forcé. La pratique suisse a d'ailleurs été épinglée par le CAT (comité de l'ONU pour l'abolition de la torture) plus tôt dans l'année. L'arrêt dit très clairement : « les requérant-es d'asile qui sont retourné-es en Érythrée ont été soumis à des châtiments sévères à leur retour, notamment à des détentions de longue durée au secret, des tortures et des mauvais traitements, et les femmes exposées à de multiples abus, y compris de la violence sexuelle, des viols, ou des menaces de viols et du harcèlement sexuel, ceci dans l'impunité des auteurs de ces violences. » Le traitement des exilé-es érythréen-nés est emblématique de la politique bourgeoise en matière d'asile: En dépit de l'expertise des observateur-ices reconnu-es du droit international, leur focus semble n'être que l'exclusion à tout prix. Or, les expulsions des demandeur-ses de protection en provenance de l'Érythrée restent impossibles : le régime d'Asmara n'accepte pas les renvois forcés. Les personnes déboutées de l'asile en Suisse sont condamnées au régime de l'aide d'urgence.

L'exemple érythréen montre que le chaos de l'asile décrit par la droite bourgeoise est bien souvent créé par eux. Si le besoin de protection des personnes érythréennes avait dès le début été pris au sérieux et respecté, cela ferait longtemps qu'elles auraient pu s'installer, se former, travailler. Elles ne relèveraient plus du système de l'asile. Les efforts bourgeois d'exclusion, en plus de générer des souffrances chez les personnes concernées, mobilisent d'importantes ressources parlementaires, administratives et financières, qui seraient bien mieux investies dans des programmes permettant aux personnes de participer à la société. »

Hieruit volgt dat verzoeker zich in de situatie van een “réfugié en orbite” zou bevinden die van het ene land naar het andere moet reizen indien zijn gastland hem geen verblijfsvergunning aanbiedt nadat hij is gevlucht, in dit geval Zwitserland.

Gezien deze informatie kan de verweerder zich niet serieus beroepen op het principe van wederzijds vertrouwen en verzoeker terugsturen naar Zwitserland. In de zaak GIAMA werd de situatie van vluchtelingen in een baan met betrekking tot artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens in twijfel getrokken.

In deze zaak oordeelde de Raad van State dat een bevel voor een staatloze om het land te verlaten in strijd was met artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. De Immigratiedienst wist dat de betrokkene niet naar een ander land kon reizen, zelfs niet naar het land van herkomst (RvS, nr. 75896, 23 september 1998). De uitspraak van de Raad van State luidt als volgt:

« Considérant que le requérant prend un moyen unique de la violation de l'article 3 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales dans lequel il fait valoir en substance qu'il n'est pas en mesure de se procurer un passeport ou des documents de voyage dès lors qu'il est apatride [...] que la partie adverse n'a accompli aucune démarche auprès des autorités étrangères pour tenter d'établir la nationalité éventuelle du concluant ou lui procurer un titre de voyage ou son admission dans un pays tiers" ; "que tout en constatant l'impasse de la situation, elle a continué à délivrer au requérant des ordres à quitter le territoire que ni le requérant ni elle-même n'étaient en mesure d'exécuter : qu'elle ainsi contraint le requérant à vivre dans la clandestinité en le privant de subvenir à ses besoins dans l'attente d'une solution qu'il a été le seul à chercher ; qu'exiger (son) départ du territoire belge équivaut pour la partie adverse à le condamner à vivre ailleurs dans les mêmes conditions inhumaines et dégradantes qu'il subies aujourd'hui en Belgique »

Deze redenering kan hier worden toegepast: het blijkt dat als de verzoeker naar Zwitserland zou worden overgebracht, en niet gedwongen naar Eritrea zou worden teruggestuurd, hij ook geen verblijfsvergunning in Zwitserland zou krijgen. Deze situatie is in strijd met artikel 3 van het EVRM, en België zou medeplchtig zijn als het verzoeker naar eer en geweten naar Zwitserland zou terugsturen.

4.2.2.3. Opvang

Verwerende partij stelt in de bestreden beslissing dat “personen die navolgend verzoek indienen hebben recht op opvang, maar beperkt tot materiële opvang”.

Ook hier moet worden opgemerkt dat verwerende partij niet het nieuwe AIDA-rapport gebruikte om zijn beslissing te nemen.

Het nieuwe AIDA-rapport bepaalt dat verzoekers die een nieuwe asielaanvraag indienen, anders dan in de reguliere procedure, tijdens de behandeling van de aanvraag geen verblijfplaats in federale asielcentra krijgen. Ze zullen meestal worden ondergebracht in kantonale noodopvangcentra <https://asylumineurope.org/reports/country/switzerland/asylum-procedure/subsequent-applications/>.

Verwerende partij stelt dat er geen sprake van overbevolking is in Zwitserland en geen problemen vermeld in verband met de omstandigheden in de opvangcentra.

In tegendeel leest verzoeker in het nieuw rapport dat als gevolg van de toename van vluchtelingen uit de Oekraïne moesten veel kantons in 2022 en 2023 extra ruimte creëren.

Ten minste elf kantons plannen hiervoor containernederzettingen of hebben er al een aantal gebouwd. Sinds 2022 worden containernederzettingen ook steeds vaker gebruikt op gemeentelijk niveau in die kantons, waar de gemeenschappen verantwoordelijk zijn.

Andere vormen van tijdelijke of noodopvang zijn onder meer polyvalente zalen met tenten erin of de herbestemming van voormalige kantoorruimtes. De meeste kantons hebben ondergrondse collectieve schuilplaatsen in civiele beschermingsfaciliteiten voorbereid voor gebruik indien nodig, in ten minste acht kantons zijn ze al in gebruik. Deze opvangcentra zijn bijzonder problematisch, omdat de asielzoekers voor een onzekere tijd ondergronds moeten leven. Hoewel de kantons proberen de duur te beperken tot enkele weken, kan het werkelijke verblijf langer zijn afhankelijk van de algemene huisvestingscapaciteit voor vluchtelingen in het betreffende kanton. De meeste kantons zijn bereid om met spoed meer ondergrondse voorzieningen te (her)openen als hun reguliere huisvestingscapaciteit wordt overschreden. Er deden zich met name problemen voor bij de huisvesting van niet-begeleide kinderen. Veel kantons gaven aan moeite te hebben met het vinden van voldoende geschikte gebouwen voor hun huisvesting, omdat de eisen waaraan de centra moeten voldoen meestal hoger zijn dan voor andere <https://asylumineurope.org/reports/country/switzerland/reception-conditions/housing/types-accommodation/>.

Zwitserland lijdt aan een echte opvangcrisis in 2022 en 2023:

“As anticipated above, during the second half of 2022 the Swiss reception system has been significantly overwhelmed, with numbers of incoming asylum-seekers exceeding the yearly and monthly projections of the SEM. The war in Ukraine may also have played a part, even though it should be stressed that Ukrainians go through a completely different procedure than the other asylum-seekers. This situation shows that, as soon as the fluctuations go outside the norm, the system is no longer able to cope with the numbers.

The Federal Administration has tried to solve the situation with temporary measures, mainly relying on the availability of alternative accommodations within the different cantons (in 30 some cases also underground), and reaching out to the Army for additional accommodation structures (military barracks and gyms).

While commendable on the one hand because some kind of shelter was provided to everyone, these efforts are far from representing an optimal solution on the other, especially for those, among the asylum seekers, who are the most vulnerable. Some of these temporary centres are also used for so-called SUMA, i.e. ‘self-reliant’ unaccompanied minors ages 16 or 17. Vulnerable asylum seekers are not supposed to be housed there, but this might happen when vulnerabilities could not be identified or in exceptional cases (for example, a pregnant woman was accommodated in the underground shelter of Steckborn at the time of the NCPT visit).

In December 2023, the NCPT has published four new reports on individual visits carried out in six temporary centres. These concern the centres of Aesch, Basel Bonergasse, Basel Schäferweg, Steckborn, Provence/Rochats, and Chiasso Via Motta 7 – 11. The reports confirm the Swiss Refugee Council’s concerns about temporary centres, especially civil protection shelters. First of all, the material conditions are insufficient: spaces are narrow, there is no daylight, insufficient ventilation and no clear separation between dormitories, the dining room and communal areas. The access to toilets for women is not safe as they have to cross the men’s dormitory to go to the toilet at night. Second, the Commission found that responsibilities were not always clear, staff were not sufficiently trained and were not always familiar with the internal guidelines. Despite the increased risk of conflict and violence in these conditions, violence prevention measures were often not in place or not sufficiently known by staff. Alleged episodes of violence were not sufficiently documented or reported to the SEM by security staff. The reports also confirm that conditions in these temporary centres (Aesch and Rochats) are not at all suitable for children. Two of these centres accommodate 16- and 17-year-old unaccompanied minors, but at the time of the CNPT’s visit, there were no specialised staff (social educators). Families were also accommodated in the Steckborn underground civil protection shelter and in the Via Motta 7-11 centre in Chiasso, which the CNPT found to be in appalling conditions, with no outdoor space or place for children to play.”

In het rapport is er ook melding gemaakt van gebruik van fysiek geweld en geweldsepisodes in de federale asielcentra <https://asylumineurope.org/reports/country/bulgaria/reception-conditions/housing/conditions-reception-facilities/>.

In 2020 waren er een aantal gevallen waarin het geweld escaleerde in de federale asielcentra. De media berichtten over buitensporig gebruik van fysiek geweld door beveiligingspersoneel. Volgens de informatie die de NCPT heeft ontvangen, heeft het beveiligingspersoneel verschillende keren ingegrepen met fysieke dwang (fixatie op de grond), pepergel en het gebruik van de “reflectieruimte”. Herhaaldelijk waren kneuzingen en hematomen het gevolg van de ingrepen. Er werden verschillende strafrechtelijke procedures ingeleid

tegen beveiligingspersoneel, met beschuldigingen van onevenredig of willekeurig geweld en misbruik van gezag.

Anders dan verweerster stelt, garandeert niets verzoeker fatsoenlijke levens- en opvangomstandigheden in geval van terugkeer naar Zwitserland.

4.2.2.4. Medische zorgen

Verzoeker lijdt aan epilepsie, zoals vermeld in de toegevoegde medische documenten (zie **stuk 3**). Hij wordt in België gevolgd bij het ziekenhuis van Oost-Limburg en er zijn al verschillende afspraken gepland.

Het AIDA rapport maakt melding van een beperkte toegang tot medische zorgen voor asielzoekers in Zwitserland https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/07/AIDA-CH_2023-Update.pdf (p. 109)

Zoals hierboven vermeld zal verzoeker, als hij een navolgend verzoek om internationale bescherming indient, worden huisgevest in een kantonale noodopvangcentra.

"The report highlights that asylum seekers receive initial medical information as well as access to a counselling service and qualified nursing staff as soon as they arrive in a federal centre. On the contrary, many cantonal centres do not have qualified care staff on site. The evaluation team identified margin of improvement in several areas of implementation, for example regarding the transmission of patient files when asylum seekers are transferred, the possibility to resort to professional interpreters or the management of epidemics. A very severe problem is that asylum seekers often need to cope with long waiting times to see specialists, such as psychiatrists, due to staff shortages. Medical care and the establishment of medical facts in the examination of asylum applications appear to be one of the main issues induced by the acceleration of procedures" (p. 110)

Zie nog op pagina 70 van het rapport:

"Medical care and the establishment of medical facts in the examination of asylum applications remain one of the main issues induced by the acceleration of procedures. They crystallize the tension between, on the one hand, the tight procedural deadlines provided for in the Asylum Act and the processes put in place in federal structures and, on the other hand, an examination of asylum applications based on adequate medical care enabling the medical professionals to make clear and detailed medical diagnoses. In this respect, case law of the Federal Administrative Court highlights several shortcomings concerning medical care and measures of instruction taken by the authority of first instance on the medical aspects before issuing a decision on removal or transfer to another Dublin State. The Federal Administrative Court particularly points out to the following points: decisions issued in the absence of a medical diagnosis, the difficulty for asylum-seekers in accessing a doctor, the transfers from one federal centre to another during the procedure which result in the interruption of medical follow-up or treatment, the lack of adequate translation during interviews with doctors or medical staff of the centres and finally the difficulty for legal representatives to obtain information or medical reports."

Verzoeker heeft dus geen zekerheid dat hij zal toegang tot een gespecialiseerde dokter hebben als hij in een noodopvangcentra verblijft in Zwitserland.

Zoals geoordeeld door Uw Raad in een arrest nr. 176 046 van 10 oktober 2016:

"Hoewel in de bestreden akte wordt gesteld dat de verzoekster in Duitsland de door de wet voorziene bijstand en opvang zal kunnen verkrijgen en dat er geen aanwijzingen zijn dat de verzoekster en haar kinderen in hun hoedanigheid van verzoekers om internationale bescherming in Duitsland niet de nodige bijstand en zorgen kunnen verkrijgen, dient te worden opgemerkt dat dit standpunt niet concreet wordt onderbouwd aan de hand van enige onafhankelijke bron van informatie noch aan de hand van concrete garanties die in verzoeksters geval werden geboden door de Duitse autoriteiten. De vaststellingen in de bestreden akte zijn zeer algemeen van aard en uit de motieven van de bestreden akte kan op geen enkele wijze worden afgeleid dat aan de boven vermelde redengeving enig daadwerkelijk onderzoek ten grondslag ligt naar de opvangomstandigheden voor asielzoekers bij een overdracht aan Duitsland. Nog minder geven de motieven van de bestreden akte er blijk van dat concreet werd onderzocht of de verzoekster en haar vijf minderjarige kinderen zulke specifieke noden hebben op materieel, fysiek of psychologisch vlak dat er sprake is van een extreme kwetsbaarheid die noodzaakt dat in casu bijkomende concrete en individuele waarborgen moet worden verkregen over de specifieke omstandigheden waarin de verzoekster zal worden opgevangen in Duitsland zoals omschreven in het arrest Tarakhel (EHRM 4 november 2014, nr. 29217/12, Tarakhel v. Zwitserland; EHRM 13 januari 2015, nr. 51428/10, A.M.E v. Nederland)." (verzoeker onderlijnt)

Er is geen individuele garantie dat de verzoeker daadwerkelijk toegang zal hebben tot de zorg die hij nodig heeft als hij terugkeert.

Dit belet Uw Raad niet om de zaak in haar geheel te analyseren, in het licht van deze nieuwe medische elementen, aangezien deze ongetwijfeld van die aard zijn dat ze de risico's op een slechte behandeling in geval van terugkeer naar Zwitserland kunnen beïnvloeden, rekening houdend met de hierboven vermelde algemene informatie. Met betrekking tot de nieuwe medische documenten die verzoeker aan Uw Raad heeft overgelegd, herinnert verzoeker aan de bepalingen van artikel 39/82 §4, alinea 4 van de wet van 15 december 1980, volgens welke :

« De kamervoorzitter of de rechter in vreemdelingenzaken doet een zorgvuldig en nauwgezet onderzoek van alle bewijsstukken die hem worden voorgelegd, inzonderheid die welke van dien aard zijn dat daaruit blijkt dat er redenen zijn om te geloven dat de uitvoering van de bestreden beslissing de verzoeker zou blootstellen aan het risico te worden onderworpen aan de schending van de grondrechten van de mens ten aanzien

waarvan geen afwijking mogelijk is uit hoofde van artikel 15, tweede lid, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. » (zie ook HvJEU (G.C.), arrest van 15 april 2021, H.A. tegen Belgische Staat, C-194/19)

De nieuwe medische documenten betreffende verzoekers gezondheidstoestand zijn van dien aard dat zij de bevinding dat een terugkeer naar Zwitserland hem niet zou blootstellen aan enig risico van onmenselijke en vernederende behandeling, tenietdoen. Een terugkeer naar Zwitserland zou hem, gezien de huidige omstandigheden, blootstellen aan het risico dat hij geen toegang heeft tot zijn medicijnen, wat niet mogelijk is.

4.2.3. Besluit

De verschillende bovengenoemde rapporten en actuele informatie bevestigen dat de omstandigheden in Zwitserland zeer slecht zijn voor Eritrese asielzoekers.

Verwerende partij heeft haar beoordeling gebaseerd op onvoldoende informatie (in het bijzonder over de risico op "indirect refoulement"). Het is duidelijk dat, zou verzoeker naar Zwitserland terug moeten gaan, er een schending van het artikels 33 van Geneefse Conventie en 3 EVRM zou zijn.

In ieder geval kan een dergelijke overdracht niet plaatsvinden zonder individuele garanties van de Zwitserse autoriteiten op grond van het arrest Tarakhel tegen Zwitserland van het Europees Hof voor de rechten van de mens van 4 november 2015 (nr. 2921717/12). Dergelijke garanties moeten worden verkregen voordat er beslissingen worden genomen, wat in dit geval niet het geval was.

Verwerende partij maakt zich schuldig aan een gebrek aan grondigheid, wat des te ernstiger is omdat dit gebrek aan grondigheid rechtstreeks verband houdt met een reëel risico van schending van de door artikel 33 van de Geneefse Conventie, artikel 3 EVRM en de artikelen 1 tot en met 4 van het Handvest beschermde rechten.

In het onderhavige geval heeft verwerende partij niet de nodige zorgvuldigheid gehad en heeft zij er niet op toegezien dat de betrokken grondrechten werden geëerbiedigd."

2.3.5. De Raad leest in het middel geen concrete uitleg over de wijze waarop artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet werd geschonden door de bestreden akte. Deze laatste bepaling vormt bovendien een omzetting van de Terugkeerrichtlijn, terwijl de bestreden akte toepassing maakt van de Dublin-III Verordening (zie infra bespreking van het eerste middelonderdeel).

De Raad is voorts niet bekend met een recht op een eerlijke administratieve procedure als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur en verzoeker legt ook niet concreet uit op welke wijze dit geschonden wordt door de bestreden akte.

Deze middelonderdelen zijn derhalve onontvankelijk.

2.3.6. Voor wat betreft het eerste middelonderdeel kan verzoeker niet worden bijgetreden om de redenen die hierna volgen.

De door verzoeker aangehaalde 'basistermijn' van 30 dagen die op grond van artikel 74/14 van de Vreemdelingenwet wordt gekoppeld aan een bevel om het grondgebied te verlaten, gaat terug op Europese regelgeving die in casu niet van toepassing is. Voormelde wetsbepaling vormt immers de omzetting van artikel 7 van de Terugkeerrichtlijn. Deze richtlijn heeft betrekking op verwijderingsmaatregelen ten aanzien van derdelanders die illegaal op het grondgebied verblijven en niet op verzoekers om internationale bescherming. Ook het door verzoeker aangehaalde arrest van de Raad van 22 mei 2017 heeft betrekking op een terugkeerbesluit (bijlage 13), zoals bedoeld in voormelde richtlijn. De bestreden akte betreft evenwel een Dublinoverdracht in de zin van de Dublin III-Verordening. De toepasselijkheid van deze Verordening is niet verenigbaar met de toepassing van Terugkeerrichtlijn aangezien de regelgeving onderscheiden procedures en waarborgen voorziet (cf. RvV 8 maart 2018, nr. 200 933 VK). Verzoeker kan dus niet dienstig verwijzen naar artikel 74/14 van de Vreemdelingenwet en de daarin voorziene bepalingen betreffende de afwezigheid van termijn, aangezien dit voorbehouden is voor situaties die niet verzoekers situatie is. De Raad wijst er verder op dat artikel 51/5, §4 van de Vreemdelingenwet, dat een omzetting vormt van de Dublin III-Verordening, de verwerende partij twee mogelijkheden biedt wanneer zij vaststelt dat België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van een VIB dat door een vreemdeling in het Rijk werd ingediend en deze vreemdeling derhalve dient te worden overgedragen aan de verantwoordelijke lidstaat. Zij kan ervoor opteren de betrokken vreemdeling de mogelijkheid te bieden om, binnen een bepaalde termijn, vrijwillig terug te keren naar de verantwoordelijke lidstaat of zij kan ervoor kiezen om geen dergelijke termijn toe te staan en de betrokken vreemdeling zelf over te brengen naar de verantwoordelijke lidstaat. In de voorliggende zaak heeft de verwerende partij ervoor geopteerd om verzoeker geen termijn toe te staan om vrijwillig gevolg te geven aan de bestreden akte en besloten om ze gedwongen uit te voeren. Door dit te doen schendt de verwerende partij artikel 51/5, §4 van de Vreemdelingenwet dan ook niet. Uit deze bepaling blijkt dat de verwerende partij een vreemdeling zonder verwijl naar de grens kan doen terugleiden, indien zij dit voor het waarborgen van de effectieve overdracht nodig acht. Uit de bestreden akte blijkt dat de verwerende partij

toepassing gemaakt heeft van deze bepaling en dienaangaande heeft gemotiveerd: *“Betrokkene zal teruggeleid worden naar de Zwitserse autoriteiten”*. Hieruit blijkt dat de verwerende partij toepassing heeft gemaakt van artikel 51/5, §4, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zodat de bepaling *“en gelast hem zich voor een bepaalde datum bij de bevoegde overheden van deze staat aan te melden”* uit artikel 51/5, §4, eerste lid van de Vreemdelingenwet geen toepassing vindt. Verzoeker kan dan ook niet kan gevolgd worden waar hij stelt dat in toepassing van de voormelde bepaling de verwerende partij had moet motiveren over de termijn voor verzoeker om zich aan te melden bij de Zwitserse autoriteiten.

Het eerste middelonderdeel is niet gegrond en derhalve niet ernstig.

2.3.7. Voor wat betreft het tweede middelonderdeel, maakt verzoeker in de aanhef onder meer gewag van een schending van artikel 26 van de Dublin-III Verordening alsook van artikel 18 van het Handvest, maar de Raad leest vervolgens geen concrete uitleg over de wijze waarop deze bepalingen geschonden werden door de bestreden akte.

Deze middelonderdelen zijn derhalve ook onontvankelijk.

2.3.8. De aandacht die moet worden gegeven aan artikel 3 van het EVRM/artikel 4 van Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: Handvest) en voordat een lidstaat besluit een vreemdeling over te dragen naar een voor het ingediende verzoek om internationale bescherming verantwoordelijk geachte lidstaat blijkt uit artikel 3.2, lid 2 van de Dublin III- verordening dat luidt als volgt:

“Indien het niet mogelijk is een verzoeker over te dragen aan de lidstaat die in de eerste plaats als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen, omdat ernstig moet worden gevreesd dat de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat systeemfouten bevatten die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, blijft de lidstaat die met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat is belast de criteria van hoofdstuk III onderzoeken teneinde vast te stellen of een andere lidstaat als verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen”.

Voorts heeft het Hof van Justitie bevestigd dat zelfs indien niet ernstig hoeft te worden gevreesd voor systeemfouten in de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag, een verzoeker om internationale bescherming slechts kan worden overgedragen in het kader van de Dublin III-verordening in omstandigheden waarin het is uitgesloten dat die overdracht een reëel en bewezen risico inhoudt dat de betrokkene wordt onderworpen aan onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het EU-Handvest. Dit vereist een onderzoek naar individuele elementen die een overdracht in de weg staan. Zulk onderzoek doet geen afbreuk aan het wederzijds vertrouwens-beginsel en het vermoeden dat elke lidstaat de grondrechten respecteert (cf. HvJ 16 februari 2017, C-578/16 PPU).

In het arrest Jawo van 19 maart 2019 (zaak C 163/17) heeft het Hof van Justitie gesteld dat de tekortkomingen een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid moeten bereiken voordat er sprake is van een risico op schending van artikel 4 van het Handvest, waardoor er niet meer kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. Deze bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en eigen keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, een bad nemen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid, of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (punt 91 van het arrest).

Ook volgens vaste rechtspraak van het EHRM inzake artikel 3 van het EVRM dienen de gevreesde slechte behandelingen en omstandigheden in het land van terugkeer een minimum niveau aan hardheid en ernst te vertonen om binnen het toepassingsgebied van deze verdragsbepaling te vallen (EHRM 26 oktober 2000, Grote Kamer, nr. 30210/96, Kudla v. Polen, par. 91-92; EHRM 21 januari 2011, Grote Kamer, nr. 30696/09, M.S.S. v. België en Griekenland, par. 219-220, EHRM, Mohammed v. Oostenrijk, nr. 2283/12, 6 juni 2013).

Het is aan de verzoeker om bewijs aan te voeren waaruit blijkt dat er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat hij, mede wegens zijn persoonlijke omstandigheden, zal worden blootgesteld aan een onder artikel 3 van het EVRM verboden behandeling (arrest van het EHRM, Saadi tegen Italië, van 28 februari 2008, punt 129). Deze risico-inschatting moet mede gemaakt worden in het licht van de algemene situatie van het land van herkomst. Het risico moet groter zijn dan alleen de enkele kans op die behandeling.

2.3.9. Gelet op wat in de bestreden akte kan worden gelezen, kan verweerder bezwaarlijk worden verweten gebrekkig gemotiveerd te hebben in het licht van artikel 3 van het EVRM/artikel 4 van het Handvest. Meer

bepaald blijkt uit de motieven van de bestreden akte dat de verwerende partij de te verwachten gevolgen van de geplande overdracht naar Zwitserland heeft onderzocht en een onderzoek heeft gevoerd naar een eventuele schending van voormelde bepalingen. Zij heeft daarbij ingezoomd op diverse aspecten die de Zwitserse asiel- en opvangprocedure alsook gezondheidszorg kenmerken en komt tot de conclusie dat bij overdracht van verzoeker aan Zwitserland voormelde bepalingen niet worden geschonden, noch omwille van structurele tekortkomingen in de procedure internationale bescherming of in de opvang- en onthaal en gezondheidsvoorzieningen, noch op individuele gronden. Zij heeft hierbij rekening gehouden met de verklaringen van verzoeker die hij heeft afgelegd tijdens zijn Dublin-interview. Zij steunde zich bij haar beoordeling in hoofdzaak op het *“Asylum Information Database –Country Report : Switzerland -2023 update”, laatste update op 31.12.2023* , waarvan in de bestreden akte de hyperlink wordt verstrekt. Hierna wordt dit rapport aangehaald als “het AIDA-rapport.”

2.3.10. Verzoeker benadrukt dat hij een “gedubbeleerde” Eritrese onderdaan is die moet terugkeren naar Zwitserland en dat de bestreden akte specifiek in dit verband niet getuigt van een zorgvuldige analyse en evenmin van een afdoende motivering in het licht van artikel 3 EVRM, artikel 33 van de Conventie van Genève en de artikelen 1 tot 4 van het Handvest. Verzoeker kan echter niet gevolgd worden in deze grieven zoals hierna zal blijken.

2.3.10.1. In eerste instantie ontwikkelt verzoeker dat er in Zwitserland sprake is van een vijandig migratiebeleid t.o.v. Eritrese onderdanen evenals van een gebrek aan een eerlijke asielprocedure. Verzoeker ontwikkelt hierbij een amalgaam van kritiek. Zo wijst hij erop dat hij al twee definitieve negatieve beslissingen ontvangen heeft in Zwitserland en dat hij vreest opnieuw een negatieve beoordeling te krijgen van zijn VIB bij een terugkeer en dat hij hierdoor gedwongen zal moeten terugkeren naar Eritrea, alhoewel hij volgens hem een gegronde vrees voor vervolging aldaar heeft. De Zwitserse autoriteiten zouden hem ook gezegd hebben dat hij het grondgebied moet verlaten waardoor volgens verzoeker aangenomen moet worden dat hij riskeert naar Eritrea te moeten worden teruggestuurd bij een terugkeer naar Zwitserland. Alleszins werd hiernaar onvoldoende onderzoek verricht door verwerende partij aldus verzoeker. Vervolgens wijst hij op een verscherping van het migratiebeleid van Zwitserland ten opzichte van Eritreeërs, die door diverse instanties werd veroordeeld. Het gaat dan concreet over uitgifte van tijdelijke toelatingsstatussen in plaats van vluchtelingenstatussen, de afwijzing van asielaanvragen en beschermingsmaatregelen, wat zich volgens verzoeker vertaalt in *“de praktische mogelijkheid om mensen terug te sturen naar Eritrea”*, de mogelijkheid om voorlopige verblijven opnieuw te onderzoeken en, indien nodig, deze op te heffen *“en de betrokken personen terug te sturen naar hun land van herkomst”*, het treffen van terugkeerbesluiten voor Eritreeërs alhoewel ze niet worden uitgevoerd, het eisen van het overleggen van Eritrese paspoorten om een gunstigere status te verkrijgen, wat zou betekenen dat contact moet gezocht worden met Eritrese autoriteiten van wie ze vervolging vrezen. Verzoeker citeert uit het recentste AIDA-rapport, wijst erop dat de verwerende partij een vorige versie gebruikt en dat dit al een appreciatiefout met zich meebrengt. Terloops wijst verzoeker erop dat de erkenningsgraad voor Eritreeërs door het CG in België, 90% bedraagt, wat volgens hem *“duidelijk het Belgische behandelingsbeleid en de beoordeling van de vrees van Eritrese onderdanen voor vervolging aantonen”*. Hij verbindt eraan dat *“Als verzoeker naar Zwitserland wordt overgebracht, loopt hij het risico door de Zwitserse autoriteiten te worden uitgezet. Bijgevolg is het risico van refoulement naar Eritrea bewezen en vastgesteld”*. Verder wijst hij op transitovereenkomst die Zwitserland *“probeert te sluiten”* met een derde land om afgewezen Eritrese asielzoekers, zoals verzoeker, naar daar terug te sturen. Vervolgens benadrukt verzoeker dat het ontvluchten van de Eritrese dienstplicht een legitieme reden voor het indienen van een asielaanvraag is en dat Zwitserse praktijken i.v.m. Eritrese asielzoekers en de vijandige retoriek tegen Eritrese vluchtelingen gelaakt worden in verschillende rapporten door verschillende instanties.

Vooreerst merkt dat de Raad op dat de verwerende partij wel degelijk de recentste versie heeft gebruikt van het AIDA-rapport. Immers leidt de snelkoppeling die verstrekt wordt naar een versie van 10 juli 2024, waarbij in de aanhef, net zoals in de bestreden akte, kan worden gelezen dat de informatie is bijgewerkt tot 31 december 2023, tenzij anders vermeld (*“unless otherwise stated”*). Uit lezing van passages in dit rapport die specifiek handelen over Eritreeërs, blijkt dat zeker één en ander te zeggen valt over Zwitserland en Eritrese asielzoekers. Zoals hierna zal blijken, betreft dit de grootste groep asielzoekers in Zwitserland, wat redelijkerwijs leidt tot spanningen die dan weer leiden tot het treffen van bepaalde maatregelen. Het betreft echter geen structurele tekortkomingen op het vlak van de asiel- en opvangprocedure en evenmin betreft het behandelingen en omstandigheden waarbij de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid zoals bedoeld in artikel 4 van het Handvest wordt bereikt of die een minimum niveau aan hardheid en ernst vertonen zoals bedoeld in artikel 3 EVRM, die verweerder, gelet op de omstandigheden die verzoekers zaak kenmerken, ertoe zouden genoopt hebben om een uitgebreid onderzoek te voeren en bijhorende motivering te besteden aan de overdracht van Eritrese onderdanen aan Zwitserland. De Raad leest meer bepaald in het AIDA-rapport dat voor wat betreft asielaanvragen ingediend in 2023 in Zwitserland, de meerderheid werd ingediend door Eritreeërs (p.80). Er is voor hen in 2023 sprake van een *“overall protection rate”* (totaal beschermingspercentage) van 79,8%. De meerderheid onder hen (72%) verkreeg de vluchtelingenstatus [1.168/1959], een minderheid (19%) verkreeg een tijdelijke toelatingsstatus (zie infra hierover meer)

[395/1959], daarnaast waren nog 421 dossiers hangende (pp.8, 9 en 80). In 2023 hadden voorts 54 Eritreeërs een volgend VIB ingediend, waarvan ongeveer de helft (23) werd geaccepteerd (p.75). Voorts kan in het AIDA-rapport niet gelezen worden dat er sprake is van een gedwongen verwijdering naar Eritrea. De Raad leest in de CAT/C/76/D/983/2020 beslissing van 9 mei 2023 die geciteerd wordt in het AIDA-rapport (p.82) het volgende: “ 4.13 *The State party notes that a forced return of the complainant to Eritrea since the country's independence*”. Verzoeker brengt geen andersluidende informatie aan. Alleszins blijkt ook uit het uittreksel uit het door verzoeker aangehaalde OSAR-rapport op p.17 van het verzoekschrift dat “*les renvois vers l'Erythrée ne sont pas exécutoires*”, wat onverlet de mogelijkheid laat tot vrijwillig vertrek (AIDA-rapport, p.138). Het land staat ook niet op de Zwitserse lijst van veilige landen van herkomst (p.76). Voor wat betreft herziening van de toegekende tijdelijke toelatingsstatus, leest de Raad in het AIDA-rapport (p.145): “*Between 2018 and 2020, however, temporary admission of 3,400 Eritreans was reviewed, leading to withdrawals in 83 cases*”; wat 2% bedraagt. Het betreft dus weinig gevallen. Elk opheffingsgeval wordt individueel behandeld ook al is er een (politieke) uitgangspunt geweest om een operatie uit te voeren voor de opheffing van een groep personen, zoals de Eritreeërs (p.143 van het AIDA-rapport). Bovendien blijkt uit het AIDA-rapport dat Zwitserse rechtbanken voor deze herziening een proportionaliteitstoets vereisen, met aandacht voor de graad van integratie wat ook een impact heeft op het aantal gevallen waarin de status werd herzien: “*In October 2020, the Federal Administrative Court clarified that revocation of temporary admission after such review required an examination of proportionality taking into account the degree of integration of the person concerned.*”⁴⁶⁰ *As of January 2023, 67 revocations have become legally effective. Five appeals were upheld by the Federal Administrative Court. In nine cases, the SEM annulled the revocation of provisional admission during the appeal proceedings before the Court. In two cases, the SEM annulled the revocation of the provisional admission after the referral back by the Court. One appeal is still pending. The termination of a provisional admission is possible at any time according to the criteria pursuant to Article 84 FNIA*”. Hierna wordt echter uitdrukkelijk gesteld: “*However, a specific review in the case of Eritrean nationals does not currently take place*” (Een specifieke herziening in het geval van Eritrese onderdanen vindt momenteel echter niet plaats). Alleszins blijft de vaststelling dat er hoe dan ook geen gedwongen verwijderingen plaatsvinden naar Eritrea.

Voorts is het niet omdat de mogelijke erkenningsgraad voor Eritreeërs in eerste aanleg in België hoger ligt dan in Zwitserland, dat er daarom sprake is van een risico op schending van artikel 3 EVRM, artikel 33 van de Conventie van de Conventie van Genève en de artikelen 1 tot 4 van het Handvest. Het Hof van Justitie heeft in zijn arrest van 30 november 2023 in de gevoegde zaken C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 en C-328/21, geoordeeld dat een rechter niet mag toetsen of indirect refoulement door een verschil in beschermingsbeleid aannemelijk is wanneer deze rechter niet vaststelt dat er in de aangezochte lidstaat sprake is van systeemfouten in de asielpprocedure en de opvangvoorzieningen voor personen die om internationale bescherming verzoeken. Het is op verzoeker dat de bewijslast rust om aan te tonen dat er sprake is van een reëel risico op refoulement, waarbij niet ieder restrictiever beschermingsbeleid moet worden aangemerkt als een tekortkoming in de asielpprocedure van de verantwoordelijke lidstaat. Daarvan is pas sprake als dit verschil een fundamentele systeemfout oplevert die de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereikt in de zin van het aangehaald arrest Jawo van het Hof van 19 maart 2019. In casu blijkt uit het betoog van verzoeker niet dat er sprake is van dergelijke systeemfouten in Zwitserland. Verzoeker laat bovendien na concrete aanknopingspunten aan te leveren waaruit zou blijken dat ook de rechter in Zwitserland hem niet zal beschermen tegen refoulement. Dit kan hij doen door een voor hem negatieve uitspraak van de hoogste rechter in de verantwoordelijke lidstaat over te leggen waaruit volgt dat die rechter van oordeel is dat hij als “*gedublineerde*” Eritrese onderdaan kan terugkeren naar het land van herkomst, of door aannemelijk te maken dat de rechterlijke procedure in de verantwoordelijke lidstaat in het algemeen niet effectief is, quod non in casu.

Het is ook niet omdat verzoeker naar eigen zeggen reeds twee verworpen VIB heeft in Zwitserland, dat de derde aanvraag ook een negatieve uitkomst zal kennen. Alleszins hangt de wettigheid van een overdracht niet af van de slaagkansen van een nieuwe VIB. In het AIDA-rapport kan niet gelezen worden dat een volgend VIB niet op zijn merites beoordeeld wordt. Het is ook niet omdat verzoeker ervan overtuigd is dat hij vervolgd wordt door de Eritrese autoriteiten en hij desondanks niet erkend werd in Zwitserland, dat er daarom sprake is van een oneerlijke asielpprocedure in Zwitserland voor Eritrese onderdanen. Deze betichting van verzoeker valt alleszins niet te rijmen met een totaal beschermingspercentage van 79,8% van Eritrese asielzoekers in 2023. Er worden voorts wel degelijk tijdelijke toelatingsstatussen uitgereikt aan Eritrese onderdanen die onverwijderbaar zijn (zie supra en infra). Verzoeker kan bezwaarlijk het tegendeel poneren. De Raad ziet ook niet in waarom de toekenning van een tijdelijke toelatingsstatus aan Eritrese onderdanen, aanleiding geeft tot een risico op schending van artikel 3 EVRM, artikel 33 van de Conventie van de Conventie van Genève en de artikelen 1 tot 4 van het Handvest. In het AIDA-rapport kan ook niet gelezen worden dat er sprake is van een gedwongen verwijdering naar Eritrea als tijdelijke toelatingsstatussen opgeheven worden of terugkeerbesluiten getroffen worden. De andersluidende overtuiging van verzoeker dat hij bij terugkeer naar Zwitserland zonder meer riskeert gedwongen verwijderd te worden naar Eritrea of zijn

simpele verklaring dat de Zwitserse autoriteiten hem dit gezegd hadden, kunnen hieraan bezwaarlijk afbreuk doen. Er is weliswaar de door verzoeker aangehaalde principiële verwijzingsbeslissing van een Zwitserse rechtbank in augustus 2017 die stelt dat de tenuitvoerlegging van de verwijdering naar Eritrea over het algemeen niet als onredelijk kan beschouwd. De rechtbank had vastgesteld dat de situatie in Eritrea sinds 2005 aanzienlijk was verbeterd en dat personen van wie het asielverzoek was afgewezen en die hun militaire dienstplicht al hadden vervuld evenals degenen die hun situatie hadden “geregeld” met de Eritrese staat of de Eritrese autoriteiten of de status van zogeheten “diasporalid” hadden, niet het gevaar liepen te worden veroordeeld of gerekruteerd en dat er geen beletsel was voor de uitvoering van de uitzetting naar nationaal recht en internationaal recht. Dezelfde rechtbank heeft nadien in uitspraken van december 2019 en maart 2022 duidelijk gesteld dat tenuitvoerlegging van de verwijdering uitgesloten is in geval van bijzonder ongunstige individuele omstandigheden waarin sprake is van een existentiële bedreiging (of noodtoestand). Dit moet volgens de rechtbank in elk individueel geval worden geverifieerd en betreft in het bijzonder o.a. alleenstaande mannen die Eritrea lang geleden hebben verlaten en geen solide familienetwerk hebben (AIDA-rapport p. 82). Deze rechtbank heeft andere principiële beslissingen getroffen. Zo oordeelde deze rechtbank in juli 2018 dat er geen sprake was van non-refoulement (krachtens artikel 3 en/of 4 EVRM), noch van enige belemmering voor de uitvoering van uitzettingen in de nationale wetgeving voor personen die in nationale dienst moeten dienen. Als de asielzoeker er echter in slaagt om zeer waarschijnlijk te maken dat hij of zij persoonlijk zou worden onderworpen aan mishandeling (in strijd met artikel 3 EVRM) of slechte levensomstandigheden (strijdig met artikel 4 EVRM), tijdens de militaire dienst, dan is haar of zijn verwijdering onrechtmatig. Er moet ook worden onderzocht of de asielzoeker Eritrea illegaal heeft verlaten en zo ja of zij of hij bijkomende factoren heeft voor een risico op vervolging bij terugkeer. In januari 2017 oordeelde deze rechtbank dat de illegale uitreis uit Eritrea niet langer op zich de erkenning van de vluchtelingenstatus kon rechtvaardigen en dat bijkomende individuele elementen vereist waren (AIDA-rapport p. 82). Dit alles kan bekritiseerd worden, maar hieruit blijkt toch duidelijk dat hoge rechtbanken in Zwitserland geen algemeen groen licht geven voor uitzettingsbesluiten en toetsingscriteria naar voor schuiven in het licht van artikel 3 EVRM/artikel 4 van het Handvest. Alleszins dient opnieuw benadrukt te worden dat er geen gedrongen repatriëringen plaatsgrijpen naar Eritrea. Voor wat betreft de problematiek van Eritrese deserteurs of Eritrese militaire dienst, wijst de Raad erop dat verzoeker nalaat de link te leggen met zijn concreet geval. Hij wijst er dan wel op dat hij vervolging vreest in Eritrea, maar geeft hierover geen enkel detail.

Het gegeven dat Zwitserland een transitovereenkomst “*probeert te sluiten*” met een derde land om afgewezen asielzoekers naar daar te sturen en dat daarop kritiek komt, kan de overdracht ook niet tegengaan. Verzoekers vergelijking met een veroordeling door het Britse Hooggerechtshof voor Britse gelijkaardige plannen loopt mank, al was het maar omdat ze handelden over de uitbesteding van de asielprocedure aan de Rwandese autoriteiten. Het eisen van het overleggen van Eritrese paspoorten om een gunstigere status te verkrijgen, is zeker laakbaar maar het houdt niet in dat verzoeker zelf om die reden bij een terugkeer naar Zwitserland een risico loopt op een schending van artikel 3 EVRM, artikel 33 van de Conventie van de Conventie van Genève en de artikelen 1 tot 4 van het Handvest

2.3.10.2. In tweede instantie ontwikkelt verzoeker dat er in Zwitserland sprake is van een situatie in strijd met artikel 3 EVRM. Verzoeker voert opnieuw aan dat zijn nieuwe VIB geen gunstige uitkomst zal kennen. Hij wijst erop dat Eritrese onderdanen, al worden ze niet gedwongen teruggestuurd, geen internationale bescherming krijgen en geen verblijfsstatus krijgen in Zwitserland. Vervolgens kaart hij in detail de situatie aan van de intrekking van tijdelijke toelatingsstatussen voor Eritrese onderdanen. Volgens hem zitten dezen in de val, ze krijgen een terugkeerbesluit, ze worden niet langer getolereerd in Zwitserland, ze kunnen niet gedwongen worden verwijderd en als ze naar een andere Dublinlidstaat gaan, moeten ze terugkeren naar Zwitserland. Dit alles wijst op een situatie “in orbit” en staat een waardig leven in de weg aldus verzoeker. Vervolgens haalt hij 2 zaken aan van het CAT (Comité anti-foltering van de VN) inzake Zwitserse uitzettingsbeslissingen (een volwassen geworden niet-begeleide minderjarige vreemdeling en een vrouw van dienstplichtige leeftijd) en gaat hij nog in op het achtste periodieke verslag van het CAT inzake Zwitserland. Ten slotte haalt verzoeker nog een oude zaak aan van de Raad van State dat oordeelde dat een bevel om het grondgebied te verlaten getroffen ten opzichte van een staatloze, strijdig is met artikel 3 EVRM. Verzoeker acht zijn situatie gelijkaardig.

De Raad herhaalt dat verzoeker niet dienstig vooruit kan lopen op de uitkomst van zijn derde VIB in Zwitserland. De Raad ziet niet in waarom verzoeker niet in aanmerking zou komen voor minstens een tijdelijke toelating of F-status. Hierboven werd reeds beschreven dat de herziening van deze status voor Eritrese onderdanen een minderheid betreft en dat er rechterlijke toetsing op is, ook bij terugkeerbesluiten. Verzoeker kan dus niet dienstig opwerpen dat hij riskeert als een soort staatloze in een “in orbit” situatie terecht te komen. De Raad leest in het AIDA-rapport (p.140) dat het concept van tijdelijke toelating juridisch is ontworpen als een vervangende maatregel voor een uitzettingsbevel dat niet kan worden uitgevoerd vanwege internationaalrechtelijke verplichtingen, humanitaire redenen of praktische belemmeringen (*The concept of temporary admission is legally designed as a replacement measure for a deportation order that cannot be carried out because of international law obligations, humanitarian reasons or practical obstacles*). Dit betekent dat vreemdelingen die niet verwijderbaar zijn naar hun land van herkomst, zoals Eritreeërs, niet

aan hun lot worden overgelaten zonder enige legale status. De Raad leest in het AIDA-rapport (p.140) dat de F-vergunning wordt afgegeven voor één jaar en vervolgens jaarlijks verlengd wordt door het verantwoordelijke kanton, tenzij er redenen zijn om de tijdelijke toelating te beëindigen. Het opent bovendien de mogelijkheid tot gezinshereniging (AIDA-rapport, p. 140: *“Also, family reunification is only possible after a waiting period of 3 years, and under the condition that the person is financially independent and has a large enough apartment”*). Deze status kan ook opgeschaald worden naar een gunstigere B-status, in principe na 5 jaar, als de betrokkene goed geïntegreerd is (AIDA-rapport, p.142). Voorts leest de Raad dat er ook personen zijn die een vluchtelingenstatus hebben, maar alleen tijdelijke toelating krijgen in plaats van asiel (in het geval van uitsluitingsgronden van asiel, aangezien Zwitserland onderscheid maakt tussen vluchtelingenstatus en asiel). Zij krijgen dezelfde F-vergunning als andere vreemdelingen met tijdelijke toelating (met de vermelding “vluchteling”), maar daarnaast hebben ze recht op een reisdocument voor vluchtelingen en alle andere rechten die het Vluchtelingenverdrag biedt. In 2022 kregen 547 personen een tijdelijke toelating als vluchteling. Dat er Zwitserse beslissingen zijn inzake individuele gevallen van Eritreeërs die de aandacht trekken van allerlei organisaties m.i.v. het CAT van de VN en dat er vraagtekens geplaatst worden bij het Zwitsers beleid in het algemeen en bij het lot van vrijwillige vertrekkers in het algemeen, maakt niet dat verzoeker hierdoor zelf een risico loopt op de schending van artikel 3 EVRM/artikel 4 van het Handvest. Er wordt ook vanuit diverse hoeken bezorgdheid geuit over de vijandige retoriek tegen Eritrese vluchtelingen in de Zwitserse maatschappij, maar dit kan op zich ook niet de overdracht van verzoeker tegenhouden.

2.3.10.3. In derde instantie ontwikkelt verzoeker dat er problemen zijn qua opvang. Verzoeker wijst erop dat hij in kantonale noodopvangcentra terecht zal komen, waarvan sommigen zich ondergronds bevinden, die in tenminste acht kantons al in gebruik zijn. Er is volgens verzoeker sprake van een opvangcrisis in 2022 en in 2023. Hij wijst erop dat er melding is van fysiek geweld in de federale asielcentra. Hij besluit dat niets hem fatsoenlijke levens- en opvangomstandigheden garandeert in geval van terugkeer naar Zwitserland.

Het is algemeen geweten dat er zich ook in België een opvangcrisis voordoet, door een hoge instroom aan asielzoekers. Het gegeven dat de autoriteiten dan creatief op zoek (moeten) gaan naar extra opvangplaatsen, en dat die in Zwitserland ook ondergronds gevonden worden, houdt op zich niet in dat verzoeker een risico loopt op een schending van artikel 3 EVRM/artikel 4 van het Handvest. Dat verzoeker mogelijks tijdelijk terechtkomt in een ondergrondse opvangplaats houdt op zich niet in dat er geen sprake is van fatsoenlijke levens- en opvangomstandigheden, minstens toont verzoeker het tegendeel niet aan. Dat er zich buitensporig geweld voordoet in opvangcentra door beveiligingspersoneel is uiteraard te betreuren, maar verzoeker geeft zelf aan dat er verschillende strafrechtelijke procedures ingeleid werden tegen dergelijke praktijken.

2.3.10.4. In vierde instantie geeft verzoeker aan dat hij aan epilepsie lijdt, dat dit blijkt uit bij het verzoekschrift gevoegde documenten, dat hij gevolgd wordt in een Belgisch ziekenhuis en dat er al verschillende afspraken werden gepland. Verzoeker betoogt dat hij bij een navolgend VIB in een kantonnaal noodopvangcentrum terecht zal komen en dat hij geen zekerheid heeft dat hij toegang zal krijgen tot een gespecialiseerde dokter als hij in een dergelijk centrum verblijft. Hij wijst erop dat het AIDA-rapport ook gewag maakt van beperkte toegang tot medische zorgen voor asielzoekers en dat er geen individuele garantie is dat hij daadwerkelijk toegang zal krijgen tot de zorg die hij nodig heeft.

Bij het verzoekschrift werden gevoegd, een op 19 september 2024 gemaakte afspraak *“medische beeldvorming”* op 30 oktober 2024 in het Sint-Jan ziekenhuis in Genk, alsook nog een bevestiging op 19 september 2024 van twee andere gemaakte afspraken in deze kliniek, op 22 november 2024. Voorts werd ook nog gevoegd, een attest opgesteld op 19 september 2024 door een dr. van de dienst Neurologie waarop kan gelezen worden onder de rubriek *“Diagnose, behandeling en/of”*: *“epilepsie”* en onder de rubriek *“Follow-up en eventuele nieuwe afspraak”*: *“controle afspraak MRI schedel EEG”*.

Het feit dat verzoeker controleafspraken gemaakt heeft in het kader van epilepsie, maakt niet dat de volgende passage in de bestreden akte komt te wankelen.

“De toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers om internationale bescherming is wettelijk gewaarborgd in Zwitserland en verzoekers kunnen beroep kunnen doen op de algemene ziekteverzekering (pagina 109). De auteurs maken melding van factoren die een vlotte en adequate toegang tot gezondheidszorg kunnen belemmeren maar dit leidt geenszins tot de conclusie dat de toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers voor internationale bescherming dermate problematisch is dat een overdracht aan Zwitserland een risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest tot gevolg dreigt te hebben”.

Bovendien kan de Raad verweerder volledig volgen wanneer hij in zijn nota opmerkt:

“Verweerder wijst er verder op dat er uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoekende partij op 24.09.2024 – dit is nadat de voormelde documenten werden opgesteld – nog fit to fly werd verklaard zodat het niet aangetoond is dat de aandoening waarvan verzoekende partij gewag maakt een terugkeer naar Zwitserland in de weg zou staan.

Verweerder wijst er verder op dat de Dublin III-Verordening voorzorgsmaatregelen voorziet. In geval van een medische problematiek of speciale noden wordt die informatie neergelegd in een gezondheidsverklaring en voor de overdracht gedeeld met de verantwoordelijke lidstaat op de wijze omschreven in artikel 32 van de Dublin III-Verordening”.

Het gegeven ten slotte dat verzoeker mogelijks in een kantonnaal noodopvangcentrum wordt gehuisvest en dat in het AIDA-rapport kan gelezen worden dat er in veel van dergelijke centra geen gekwalificeerd verplegend personeel is, houdt op zich niet in dat hij absoluut geen toegang zal hebben tot de nodige zorgen of medicatie, waarover hij thans ook geen verdere concrete uitleg verstrekt. Immers stelt het AIDA-rapport op p. 110: “ (...) *some cantons do provide for medical staff within the reception centres*”. De Zwitserse autoriteiten laten ook niet alles op zijn beloop gaan aangezien er in 2023 nog een externe doorlichting is gebeurd van de gezondheidszorgen die verstrekt worden aan asielzoekers, waarbij er aanbevelingen werden gedaan. Verder ziet de Raad niet in waarom verzoeker in geval van effectieve tekortkomingen in het kantonnaal noodopvangcentrum, niet via de ziektekostenverzekering waarop elke asielzoeker recht heeft (AIDA-rapport, p.109), zelf niet beroep zou kunnen doen op medische zorgen buiten het kantonnaal opvangcentrum. Dat het AIDA-rapport vermeldt dat er lange wachtlijsten bestaan voor specialisten zoals psychiaters wil niet zeggen dat verzoeker bij overdracht aan Zwitserland een risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest tot gevolg dreigt te hebben. Verzoeker specificeert zelfs niet welke specialist hij behoeft voor zijn aandoening. De Raad ziet ook niet in wat de pertinentie is voor verzoekers geval, van de weergave van een passage op p.70 van het AIDA-rapport dat handelt over “*asylum applications based on adequate medical care*” en verzoeker legt het ook niet uit .

De Raad kan verzoeker dan ook niet volgen waar hij betoogt dat hij enkel bij een individuele garantie van de Zwitserse autoriteiten toegang zal hebben tot de zorg die hij nodig heeft voor zijn aandoening. Hij merkt daarbij nog op dat verzoeker niets inbrengt tegen de volgende passage in de bestreden akte:

“ Betrokkene verklaarde tijdens zijn Dublingehoor last te hebben van depressie en hiervoor medicatie te nemen. Hij heeft nog geen dokter gezien, maar is dit wel van plan. Hij brengt geen elementen aan die leiden tot het besluit dat in zijn geval sprake is van een ernstige mentale of lichamelijke aandoening en een daaruit volgend reëel en bewezen risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand van de betrokkene in geval van een overdracht en in die mate dat de overdracht een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het EU-Handvest zou impliceren”.

2.3.11. Gelet op al het bovenvermelde kan verzoeker niet gevolgd worden in zijn stelling dat het interstatelijke vertrouwensbeginsel niet langer geldt en dat gelet op de slechte omstandigheden voor Eritrese asielzoekers in Zwitserland, verwerende partij toepassing had moeten maken van de soevereiniteitsclausule zoals neergelegd in artikel 17 van de Dublin-III Verordening.

De Raad voegt er voor de volledigheid aan toe dat het Hof van Justitie in zijn arrest van 18 april 2024 (zaak C-359/22) gesteld heeft:

“ (...) 38 Bovendien komt uit de bewoordingen van artikel 17, lid 1, van de Dublin III-verordening duidelijk naar voren dat deze bepaling facultatief is, aangezien zij het aan elke lidstaat overlaat te besluiten om over te gaan tot de behandeling van een bij hem ingediend verzoek om internationale bescherming, zelfs wanneer hij daartoe niet verplicht is op grond van de in die verordening neergelegde criteria voor het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat. Het gebruik van deze mogelijkheid is overigens aan geen enkele specifieke voorwaarde onderworpen. Die mogelijkheid strekt ertoe elke lidstaat de mogelijkheid te bieden om zelfstandig – uit politieke, humanitaire of praktische overwegingen – te besluiten een verzoek om internationale bescherming te behandelen, ook al is hij volgens de criteria van voornoemde verordening niet de verantwoordelijke lidstaat [arrest van 30 november 2023, Ministero dell’Interno e.a. (Gemeenschappelijke brochure – Indirect refoulement), C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 en C-328/21, EU:C:2023:934, punt 146 en aldaar aangehaalde rechtspraak].

(...)

40 In dit verband heeft het Hof herhaaldelijk geoordeeld dat geen enkele omstandigheid, zelfs niet op het gebied van de grondrechten, een lidstaat ertoe kan verplichten gebruik te maken van deze clausule en om zelf een verzoek te behandelen waarvoor hij niet verantwoordelijk is (zie naar analogie arrest van 14 november 2013, Puid, C-4/11, EU:C:2013:740, punt 37, en arresten van 16 februari 2017, C. K. e.a., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, punt 97, en M.A. e.a., punten 61 en 72).

(...) 47. Gelet op alle voorgaande overwegingen moet op de eerste vraag worden geantwoord dat artikel 27, lid 1, van de Dublin III-verordening aldus moet worden uitgelegd dat het de lidstaten niet verplicht te voorzien in een daadwerkelijk rechtsmiddel tegen een besluit dat krachtens de discretionaire bepaling van artikel 17, lid 1, van die verordening is vastgesteld".

Het enig middel is derhalve voor zover ontvankelijk, ongegrond en dus niet ernstig.

2.4. De vaststelling dat er geen ernstig middel werd ontwikkeld volstaat voor de verwerping van de ingestelde vordering.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen.

Artikel 2

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zes oktober tweeduizend vierentwintig door:

M. EKKA, kamervoorzitter,

M. CLAESEN, toegevoegd griffier.

De griffier, De voorzitter,

M. CLAESEN

M. EKKA